

Vedlegg til
Plan for bærekraftig bydelsutvikling 2008-2012

		Frist: Fra 2009
--	--	---------------------------

Nr.	Tiltak:	Beskrivelse:
16.	"BU på benken"	<p>Målsetting: Tilrettelegge for en mer direkte dialog mellom bydelens folkevalgte representanter og befolkning og brukere. Hensikten er at befolkningen skal kunne stille spørsmål og diskutere ulike saker med bydelens politikere i en annen setting enn den åpne halvtimen på møter i BU og komiteer..</p> <p>Tiltak: Etablere en rutine der representanter for bydelsutvalget (eller andre lokale politiske representanter) møter befolkning og brukere i det offentlige rom, for eksempel på Arne Gjestis plass under bydelsdagen i mai. Ordningen kan også utvides til å omfatte flere tidspunkt og steder.</p> <p>Forventet resultat: Økt tilgjengelighet til bydelens folkevalgte gjennom etablering av "ny" metode for dialog. Kan bidra til å øke dialogen mellom folkevalgte og innbyggere, samt øke innbyggernes medvirkning i forhold til lokale beslutningsprosesser.</p> <p>Indikator: BU på benken etablert: ja/nei</p> <p>Frist: Etableres fra og med bydelsdagen i 2009</p>

V. Oppsummering av bydelenes tidligere miljøplan: "Plan for miljø og Lokal Agenda 21 - 2003-2006"

Vi skal utfordre "den vanlige måten" å tenke på gjennom å søke helhetlige og langsiktige løsninger, og på denne måten bidra til en mer bærekraftig utvikling av vårt samfunn – både lokalt og globalt.

fra bydelenes tidligere Plan for miljø og Lokal Agenda 21 - 2003-2006

- Planen ga bydelen et utgangspunkt for å beskrive hvordan vi skulle satse på miljø og Lokal Agenda tiltak.
- Den ga en forutsetning, en bakgrunn og en handlingsplan.

Hvorfor:

- Å veilede og systematisere miljøsatsingen og tiltak som er viktig for bydelen i denne periode.
- Bydelenes oppfølging av Oslo kommunes Bystyremelding 1/2003 - Byøkologisk program og Bystyremelding 3/2003 - Grønn kommune: Innføring av miljøeffektivitet i Oslo kommune.

Hvordan:

Planen var delt i to hovedområder:

1. Miljøeffektivitet i egen organisasjon
2. Tiltak mot befolkning og brukere.

Noen resultater:

Bydel Sagene mottok prisen som Oslo kommunes Grønneste bydel i 2006 !

Innsatsfelt 1

- Miljøeffektivitet i egen organisasjon

- **Miljøstyring**
Den gradvise opprettelsen av miljøstyring i bydelen, resulterte i en systematisering av energi forbruket, en oversikt over bruken av transportmidler og satte fokus på miljøkriterier for innkjøp.
Dette i samsvarer med Oslo kommunes overordnede mål og føringer for bydelene innen området.
- **Miljøfyrtårnsertifisering**
12 tjenestesteder ble miljøfyrtårnsertifisert. Miljøfyrtårnsertifisering er det viktigste virkemiddel for systematisering av energiforbruk, bruken av transportmidler, avfallshåndtering og innkjøpskriterier. Alle kommunale tjenester skal være miljøfyrtårnsertifisert innen 2008. Her har vi en stor utfordring ved ca. 20 – 30 tjenestesteder som ennå ikke er miljøfyrtårnsertifisert.
- **Miljørapportering**
Rapportering til Oslo kommune angående miljøtiltak er en del av bydelens årsrapportering. På dette området fikk bydelen en meget positiv tilbakemelding fra Byrådsavdeling for Miljø og samferdsel i 2008.

Bydel Sagene var den eneste bydelen som hadde rapportert i tråd med malen for 2007. Dertil hadde vi en fyldig rapport.

- **Informasjon og opplæring**
Bydelen har to miljøfyrår sertifisører og en konsulent.
Foreløpig er det fremdeles sentrale midler for å dekke utgifter for konsulent og sertifisør kurs for kommunal ansatte.
Noen ansatte har deltatt på en miljøopplæring i form av en skreddersydd NaturligVis kurs modul. Det er også etablert miljøsider på bydelens webområde.
- **Foregangskommuneprosjektet i Lokal Agenda 21 fra 2002 til 2005.** Som en av to bydeler i Oslo deltok Bydel Sagene i Foregangskommune prosjektet. En av de viktigste erfaringene og suksessene i prosjektet, var bydelens arbeid med ENØK tiltak. Det viste seg f. eks. i 2004, da en samlet innsats fra bydelen resulterte i at en investering på kr. 400.000,- førte til en besparelse på ca. 1,6 millioner kroner knyttet til reduserte energikostnader.

Innsatsfelt 2

– Lokal Agenda 21 - tiltak rettet mot befolkning og brukere

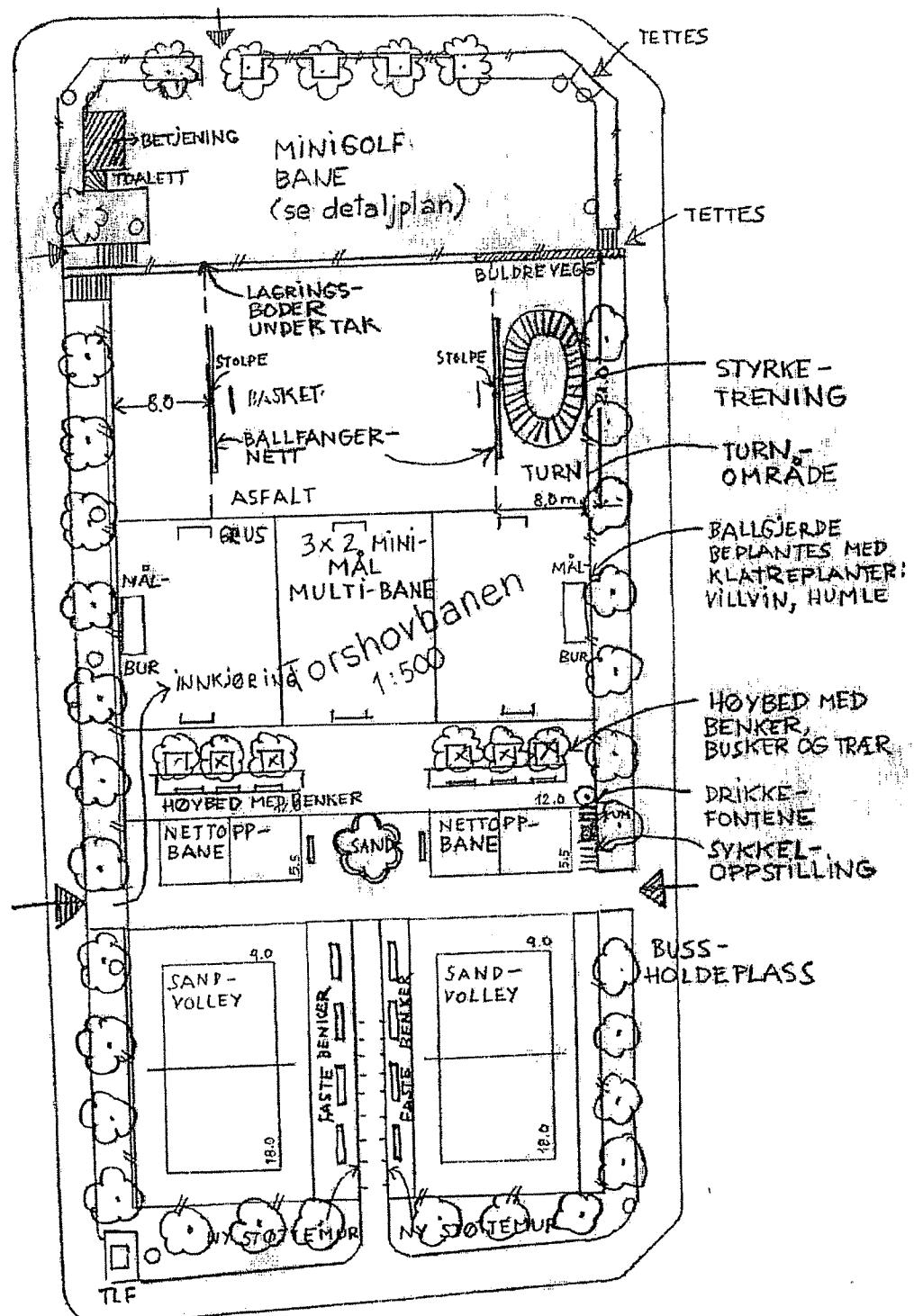
Lokal Agenda 21 og informasjon

- Bydelen tok initiativ til at det ble opprettet en Lokal Agenda 21 forum.
- Sagene samfunnshus ble etablert som bydelens senter for miljøspørsmål, bærekraft i praksis og lokaldemokratiutvikling. Samfunnshuset har utviklet seg som en åpen møteplass for mange av bydelens organisasjoner og grupper. Likeledes er flere av bydelens tjenestesteder, frivillige, sysselsatte og befolkningen for øvrig, med særlig innslag av barnefamilier, hyppige brukere av huset.
- Har formidlet informasjon, kurs, og utstillinger angående miljøhensyn og bærekraftig utvikling i lokalmiljøet.
- Har etablert "Miljøtorget" under Bydelsdagene og fra i høsten 2008 hver lørdag.
- Arbeider med metoder for å tilrettelegge for økt deltagelse av ulike befolkningsgrupper i lokale utviklingssaker.
- Bydelen har også fått gode erfaringer med å satse på den sosiale dimensjonen ved bærekraftbegrepet. Et godt eksempel på samarbeid mellom lokalt engasjement, frivillige organisasjoner og offentlig innsats er arbeidet med og utviklingen av Arne Gjestis Plass og bomiljøtiltakene i nærområdet.

Vedlegg: Bl.-sak
08/76

Lilleborgbanen

Skisse for utvikling og oppgradering

Skisse: Frode Svane - 2008

BYRÅDSADELING FOR VELFERD OG SOSIALE
TJENESTER

RÅDHUSET
0037 Oslo

Dato: 25.08.2008

Deres ref: Vår ref (saksnr): Saksbeh: Arkivkode:
2008/796 Bård Hjelde 371.0

**BOMILJØPROSJEKT I DRØBAKGT 1 - BOLIGBYGG OSLO KF I SAMARBEID MED
BYDEL SAGENE**

Med henvisning til kommunens budsjett for 2008 og avsetningen av til sammen 5 mill kroner i tilknytning til boligmeldingen søker bydelen med dette om lønns- og driftsmidler til et samarbeidsprosjekt mellom Boligbygg Oslo KF (BBY) og Bydel Sagene med fokus på barns oppvekstvilkår og utvikling av bomiljøet i den kommunale eiendommen Drøbakgt 1.

Det søkes om inntil 1,5 mill kroner til finansiering av lønnsutgifter til to prosjektmedarbeidere 5 måneder i inneværende og 12 måneder i 2009. Bydelen legger til grunn at prosjektet bør ha en samlet varighet på to år, dvs. fram til sommeren 2010.

Bakgrunn for prosjektet

Bydelen har hatt et tett samarbeidet med BBY de siste 10 årene om bomiljøutfordringene i de kommunale boligene, særlig fra etableringen av bydelens Nærmiljøprosjekt, senere gjennom etableringen av bydelens bomiljøtjeneste. På Sagenesiden har bomiljøutfordringene har i stor grad vært fokusert på Drøbakgt. 1, men også i nærliggende kommunale gårder.

Drøbakgt. 1 er en av få kommunale gårder i bydelen med store familieeligheter og dette har resultert i bosetting av en økende andel vanskeligstilte barnefamilier, flertallet med innvandrerbakgrunn – flere med store barnekull. Bydelens sosialtjeneste og barne- og ungdomstjenester har i økende grad hatt oppfølging av familier og enkeltbeboere i eiendommen.

BBY har i økende grad hatt utfordringer knyttet til teknisk vedlikehold av eiendommen, oppfølging av sterke slitasje, ødeleggelser og hærverk. Ordinære vedlikeholds- og vaktmestertjenester har ikke vært tilstrekkelig til å forhindre forslumming. Det har vært vanskelig å få til fungerende beboerstyrte organer i eiendommen. Etablering av gårdsstyre er forsøkt, men valgte representanter har måttet gi opp pga utilstrekkelig autoritet i forhold til å håndheve husordensregler og sosial kontroll. Valgte representanter har tildels også vært utsatt for trakkassering og trusler.

Bydel Sagene

Besøksadresse:
Thorvald Meyers gate 7

Postadresse:
Postboks 4200 Nydalen
0401 Oslo

Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 40 01

Giro: 6004 06 04092
Org.nr.: 974 778 726

Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no

Bydelspolitiet har god kjennskap til bomiljøet gjennom oppfølging av husbråksaker og anmeldte straffbare forhold.

Regionalt samarbeid i SALTO for sentrumsbydelene

Med utgangspunkt i Saltosamarbeidet og en felles opplevelse av boligmiljøutfordringene særlig i forhold til barns oppvekstvilkår i de kommunale boligene, søkte Helse- og velferdsetaten (HEV) i 2006 i samråd med det regionale Salto om et tilskudd på 1,35 mill. kroner fra Husbanken for å gjennomføre et bomiljøprosjekt i de fire sentrumsbydelene med en studie/kartleggingsfase og en tiltaksfase.

Husbanken tildelte i mai 2007 en foreløpig ramme på 0,5 mill. kroner til kartleggingsfasen med formål å avdekke og vise hvilke faktorer som er avgjørende for å skape bærekraftige bomiljøer, bruke det innsamlede materialet til å vurdere behov for nye tiltak og komme med forslag til nye tiltak som ville kunne styrke barns og ungdom oppvekstvilkår i kommunale boliger.

HEV besluttet i samråd med styringsgruppa for det regionale Salto å stille til disposisjon halvparten av Husbankens tildelte ramme til konkrete lokale bomiljøtiltak i prioriterte områder i de fire bydelene. Bydel Sagene ønsket i denne sammenhengen å prioritere bomiljøet i Drøbakgt 1 og har disponert mottatte 0,06 mill. kroner.

Ved tildeling av den foreløpige rammen på 0,5 mill. kroner skriver Husbanken i sitt svar bl.a. ”Tiltakets formål. Innhenting og systematisering av data om barns oppvekstvilkår i kommunale boliger som kan danne grunnlag for videreutvikling av et program for å bedre barns oppvekstvilkår som er under utarbeidelse i regi av sentrumsbydelene i Oslo.”

Rapporten fra kartleggingen i fire kommunale gårder vil foreligge til regionalt Saltomøte den 5. september.

Prosjektorganisering

Bydelen legger nå til grunn at vi ønsker å videreutvikle et tosidig samarbeid med BBY om bomiljøutfordringene og barns oppvekstvilkår i Drøbakgata 1 og nærliggende kommunale eiendommer. Det er inngått forpliktende avtaler om dette samarbeidet på direktørnivå og etablert en styringsgruppe med tosidig representasjon.

Prosjektmedarbeidere er ansatt fra august/september i år, en person i hel stilling for to år, en person i halv stilling foreløpig ut 2008. Prosjektmedarbeiderne rapporterer til Boligkontorets leder. Det er utarbeidet beskrivelse av innhold og arbeidsoppgaver i stillingene.

Prosjektmedarbeiderne skal være synlige i bomiljøet, representer rollemodeller som tar ansvar, er samarbeids- og løsningsorienterte i forhold til konflikter og praktiske problemer. Det er forventet at prosjektmedarbeiderne selv skal kunne utføre enkle praktiske vedlikeholdsoppgaver i samråd med BBY. Prosjektmedarbeiderne skal samarbeide med og kunne kommunisere direkte til tjenesteapparatet i BBY og bydelen. Prosjektorganisasjonen skal ikke erstatte det direkte tjenesteansvaret i BBY og bydelen.

Framdriften i prosjektet skal dokumenteres forløpende i gjennomførte aktiviteter, og måloppnåelse.
Ved prosjektavslutning skal det utarbeides fullstendig prosjektrapport

Styringsgruppe

Styringsgruppa rapporterer til etatsdirektørene. Helse- og sosialsjefen leder styringsgruppa som ellers utgjør leder for Boligkontor, avdelingsledere for barn- og unge og kultur og nærmiljø. Boligbygg Oslo KF er representert med ledere på direktørnivå.

Ressursgruppe

Ressursgruppa er representert med operative ansatte fra bydelens tre fagavdelinger og BBY, og skal gi tett oppfølging av framdriften i prosjektet og rapportere gjennom referater fra regelmessige møter til styringsgruppa.

Prosjektperiode

Oppstart høst 2008 med avslutning sommer 2010

Prosjektets målgruppe

Primær målgruppe er beboerne med fokus på barn og barnefamilier i Drøbakgt. 1. Sekundær målgruppe er nærliggende kommunale eiendommer. Andre eiendommer og beboere vil også være interessenter i prosjekter pga de relativt tette naboskap.

Overordnet prosjektmål

- Et bærekraftig bomiljø for beboere med fokus på barnefamilier.
- En bærekraftig driftsøkonomi for eiendommen.
- Systematisere samarbeidserfaringer mellom bydelen, BBY og beboerorganer gjennom utvikling av samarbeidsrutiner som kan ha overføringsverdi til andre kommunale boligkomplekser/bydeler

Delmål

- Etablere gårdsstyre og/eller andre beboerorganer,
- Styrke legitimitet og autoritet til valgte beboerorganer.
- Utvikle rutiner for praktisk samarbeid mellom bydel og BBY om bomiljøene i kommunale boliger.
- Redusere driftskostnader knyttet til vedlikehold
- Redusere omfang av hærverk, tagging, tilgrising osv.
- Redusere omfang av husbråk/anmeldelser til politi
- Redusere interne naboklager i Drøbakgt 1
- Redusere eksterne naboklager mot beboere i Drøbakgt. 1

- Styrke beboernes evne til egen konflikthåndtering
- Gjennomføre beboerundersøkelser, økt beboertrivsel

Prosjektkostnader og utgiftsfordeling

Bydelen og BBY har inngått en intensjonsavtale om kostnadsdeling og arbeidsdeling.
Bydelen forvalter ledelsen av prosjektet med administrative kostnader knyttet til prosjektledelse osv.
BBY har stilt til disposisjon for prosjektet for beboeraktiviteter og prosjektmedarbeidere
et tidligere forretningslokale på gateplan (113 m²) i Drøbakgt. 1.

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Knut Egger
Byeldsdirektør

Inger Lise Myklebust
Helse- og sosialsjef

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Vedlegg: Bl-Sak
08/78

Treschows gate 1 og Lillogata 4, Sandaker Planforslag til offentlig ettersyn Reguleringsplan

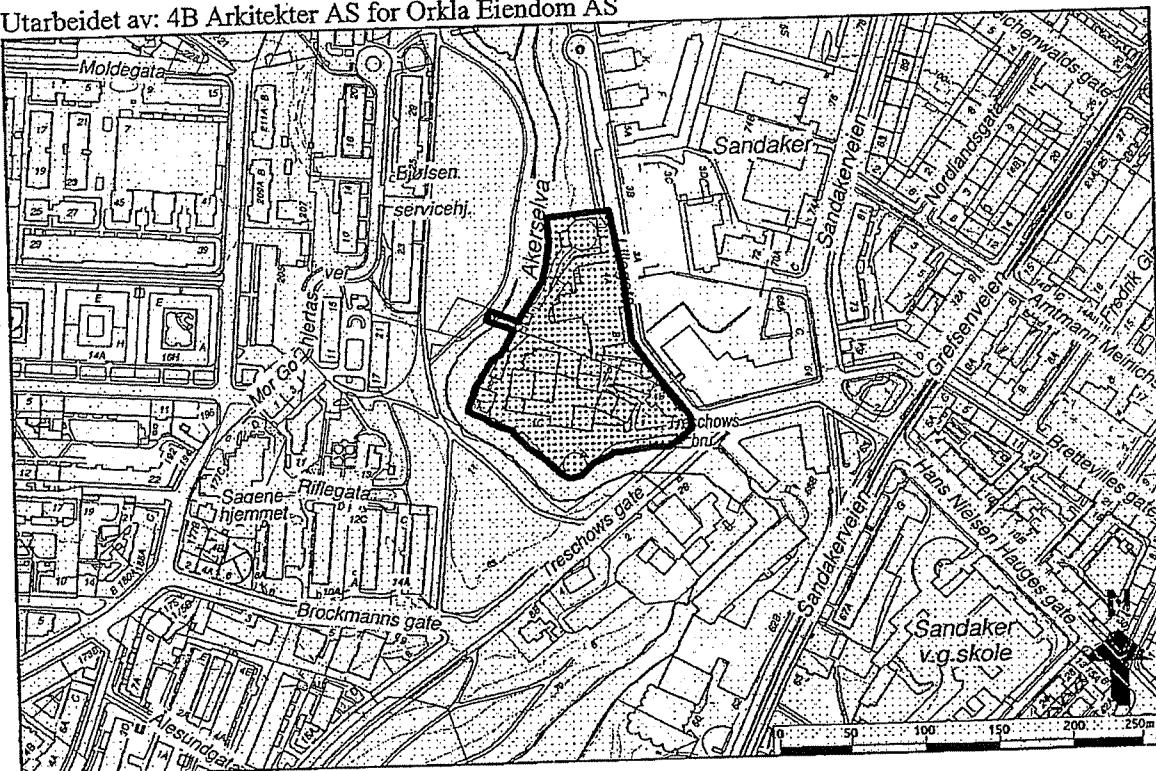
Området foreslås omregulert til byggeområde for bolig, forretning, kontor og allmennyttig formål (barnehage) og friområde (park). Bebyggelsen langs Lillogata blir på 7 etasjer nedtrappet til 5 etasjer, mot elva og opptrappet til 10 etasjer mot Treschows gate. Totalt bruksareal blir på 21.000 m².

Plan- og bygningsetaten anbefaler planforslaget.

Plan- og bygningsetaten ber om bemerkninger til forslaget i løpet av høringsperioden fra: 22.09.08 til: 22.10.08.

Vi gjør oppmerksom på at også innsgifter må sendes innen fristen.

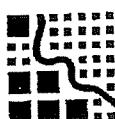
Utarbeidet av: 4B Arkitekter AS for Orkla Eiendom AS

Bydel:
Gnr./bnr.:

Sagene
223/ 22, 54 og 58

Saksnummer: 200515095
Dokumentnummer: 39
Saksnummer oppgis alltid ved henvendelse

Plan- og bygningsetaten
Avdeling for områdeutvikling
Områdeplaner 2, tett by
Internett:
www.pbe.oslo.kommune.no

Besøksadresse:
Vahls gate 1, 0187 Oslo
Postadresse:
Boks 364 Sentrum,
0102 Oslo

Sentralbord: 02 180
Kundesenter: 23 49 10 00
Telefaks: 23 49 10 01
E-post: postmottak@
pbe.oslo.kommune.no

Bankgiro:
6003.05.58920
Organisasjonsnummer:
971 040 823 MVA

132

Oslo kommune
Plan- og bygningsetaten
Kundesenteret

MOTTATT
22 SEPT 2008

Bydelsutvalget i Bydel Sagene
v/bydelsadministrasjonen
Pb. 4200 Nydalen
0401 Oslo
INTERNPOST

Dato: 18.09.2008

Deres ref:

Vår ref (saksnr): 200515095-44   Saksbeh: Peter Sollie
Oppgis alltid ved henvendelse

Arkivkode: 512.1

TRESCHOWS GATE 1 OG LILLOGATA 4, SANDAKER PLANFORSLAG TIL OFFENTLIG ETTERSYN

Plan- og bygningsetaten har 12.09.2008, med hjemmel i plan- og bygningslovens § 27-1 nr.2 og i henhold til delegert myndighet, lagt ovennevnte planforslag ut til offentlig ettersyn.

Området er i dag regulert til bygeområde for industri og foreslås omregulert til følgende

- Bygeområde for bolig med tilhørende anlegg, forretning og kontor
- Bygeområde for allmennytig formål (barnehage)
- Friområde – park

som foreslått av 4B Arkitekter AS, vist på kart merket OP2 200515095.

Hensikten med planforslaget er å legge til rette for boligbebyggelse (ca 215 leiligheter), forretning, kontor og allmennytig formål (barnehage) og friområde (park). Bebyggelsen langs Lillogata foreslås i 7 etasjer nedtrappet til 5 etasjer mot elva og opptrappet til 10 etasjer mot Treschows gate. Totalt bruksareal blir på 21.000 m².

Orientering om planen kan De få i Kundesenteret i Plan- og bygningsetaten, Vahlsgate 1.

De kan også se planforslaget på følgende steder: Informasjonssenteret i Rådhuset, Deichmanske bibliotek i Henrik Ibsens gate 1 og Opplysningsstjenesten i bydel Sagene, Sandakerveien 59.

Planforslaget kan også lastes ned fra etatens hjemmesider: www.pbe.oslo.kommune.no.

Eventuelle bemerkninger til planforslaget må sendes Plan- og bygningsetaten 22.10.2008.

Vi ber om at bemerkningen gjøres kort, evt. at det lages et sammendrag på 1/2-1 side egnet for trykking. Bemerkninger som kommer inn er grunnlaget for å bearbeide planforslaget og saksfremstillingen før saken sendes videre til byrådet. Vi har dessverre ikke kapasitet til å gi hver enkelt innsender et personlig svar, men vil kommentere bemerkningene samlet i vår fremstilling til byrådet. Kopi av bemerkningene følger saken når den sendes til politisk behandling.

Byrådet avgir sin innstilling til byutviklingskomiteen som behandler saken med de bemerkninger som er kommet inn. Deretter vil saken bli lagt frem for bystyret til endelig godkjenning. Når endelig vedtak er fattet, vil det bli gitt melding både ved brev og ved kunngjøring i Aftenposten og Dagsavisen. Vedtaket kan da påklages.

PLAN- OG BYGNINGSETATEN
Kundesenteret

Ragnhild Sigvartsen (sign)
Kundekonsulent

Vedlegg.

Plan- og bygningsetaten
Kundesenteret
Kontorservice
Internett:
www.pbe.oslo.kommune.no

Besøksadresse:
Vahls gate 1, 0187 Oslo
Postadresse:
Boks 364 Sentrum,
0102 Oslo

Sentralbord:
23 49 10 00
Telefaks:
23 49 10 01
E-post: postmottak@
pbe.oslo.kommune.no

02 180
23 49 10 01
6003.05.58920
Organisasjonsnummer:
971 040 823 MVA

INNHOLD

Plan- og bygningsetatens saksfremstilling

Faktaark	side	3
Saksgang	side	3
Sammendrag	side	4
Plan- og bygningsetatens kommentarer til bemerkninger	side	7
Plan- og bygningsetatens foreløpige vurdering	side	8

Forminsket plankart

Planbestemmelser	side	13
Vedtak om offentlig ettersyn	side	14
	side	17

Trykte vedlegg

1. Forslagsstillers planbeskrivelse
2. Samrådsinnspill
3. Kunngjøringsinnspill
4. Støyutredning Idun Boligprosjekt

Utrykte vedlegg

1. Plankart i målestokk 1:500.

FAKTAARK

Forslagsstiller: Orkla Eiendom AS, Karenlyst Allé 6, 22 54 43 00, gjert.brun@orkla.no

Konsulent: 4B Arkitekter AS, Fredensborgveien 11, 0177 Oslo, kl@4b.no

Eieropplysninger

Gnr. 223	bnr. 22, 54 og 58	Orkla Eiendom AS
Gnr. 223	bnr. 37 (veiareal)	Oslo Kommune

Arealstørrelse – planområde

Planområdet totalt:	14 200 m ² (brutto tomt)	8 581 m ²
Byggeområde for bolig, forretning, og kontor og almennyttig formål (barnehage)		5 619 m ²
Friområder - park		
Arealer for offentlig trafikkareale er utenfor tomtegrense og er ikke medtatt her.		

Arealstørrelse – ny bebyggelse

Over terreng: BRA=21 000 m² (inkl. 1 meter av utstikkende del av balkong og svalganger)
Under terreng: BRA=6 700 m² (Parkeringsplasser 4 400 m² og boder 2 300 m² under terreng, medregnes ikke)

Utnyttelse m. m.

Bebygd areal	BYA=3700 m ² (Parkeringsplasser under bakken er ikke medregnet)
Prosent bebygd areal:	% - BYA=26,0 %, regnet i forhold til brutto tomt
Prosent bebygd areal:	% - BYA=43,0 %, regnet i forhold til netto tomt
Bruksareal bolig	BRA=15 310 m ²
Bruksareal næring	BRA=745 m ² (inkl. 694 m ² barnehage)
Prosent bruksareal:	% - BRA=148 % (regnet i forhold til brutto tomt)
Prosent bruksareal:	% - BRA=244 % (regnet i forhold til netto tomt)
Antatt antall boligheter:	214 stk.
Antatt boligtype:	blokk
Antatt leilighetsfordeling:	40 små 40-50 m ² BRA, 67 middels 50-75 m ² BRA og 107 store > 80 m ²

Parkeringsplasser

Parkeringsplasser skal være i henhold til den til enhver tid gjeldende parkeringsnorm for Oslo kommune. I henhold til gjeldende norm innebefatter dette anslagsvis:

Plasser på terreng:	5 stk.
Plasser i parkeringsanlegg under terreng:	151 stk.
Plasser for sykkelparkering:	424 stk.

Kunngjøring og varsling/Varsling

Igangsetting av planarbeidet ble kunngjort 06.05.2006 i Aftenposten, 08.05.2006 i Dagsavisen
Grunneiere og andre rettighetshavere er varslet ved brev datert 03.05.2006.

SAKSGANG

Etter offentlig ettersyn vil innkomne bemerkninger bli referert, kommentert og eventuelle endringer
innarbeidet. Saken er planlagt oversendt Rådhuset for politisk behandling 1. tertial 2009.

SAMMENDRAG

Bakgrunn

Eiendommen til tidligere Idun fabrikker ligger i et område som defineres som transformasjonsområde fra industri til bolig. Arbeidet begynte i år 2000 med omregulering av Elvebredden, der 4B Arkitekter AS sto som forslagsstiller. Senere ble 4B engasjert til å regulere og prosjektere boligene i Lillogata 3.

Sommeren 2005 inviterte Orkla Eiendom AS til en konkurrans om utvikling av det gamle industriområdet til boliger. 4B Arkitekter AS vant konkurransen og ble engasjert til å utarbeide forslag til reguleringsplan. Forslaget innebærer en regulering til bolig med over 200 leiligheter i 6 blokker med felles garasjeanlegg.

Første planinitiativ ble sendt inn den 22.12.2005 med oppstartsmøte den 14.02.2006. Et endret planinitiativ ble sendt inn 07.04.2006 med følgende endringer: Bygningens minimumsavstand til Akerselva ble økt til 18-24 m. Høyder ble redusert og bygningstyper omprosjektert. Barnehagen fikk en bedret situasjon.

Akerselva vil være et førende element for planområdet. Det skal sikres friområder langs elva og det må skapes tverrforbindelser over elva i et område som tidligere har vært et lukket industriområde: På den andre siden av elva skal store offentlige friområder bli gjort tilgjengelig fra planområdet.

En planskisse ble behandlet i planforum den 15.08.2007 hvor etaten ga en del viktige føringer for det videre arbeidet med prosjektet. Avstand til Akerselva må være minimum 20 meter og høydeforskjellen på uteområdene i forhold til elva må sikre utearealene mot flom. Beltet langs elva på 20 m skal reguleres til friområde (park). Barnehagen inklusiv uteområdet reguleres til allmennytig formål (barnehage). En av de tre foreslalte bygningene ut mot elva der den svinger må fjernes og de to andre må omrokkeres.

Bebyggelsen skal plasseres slik at det etableres en bred allé i midtaksen mot gangbrua over elva. Det skal reguleres byggelinjer mot Lillogate og mot allé-aksen. Høyder må forholde seg til eksisterende strukturer langs Lillogata. Bygningene langs Lillogata må reduseres fra 8 til 7 etasjer og høyden skal oppgis i maksimale kotehøyder i planen. Det skal reguleres for publikumsrettet virksomhet langs Lillogata. Leilighetsfordeling skal sikre store leiligheter for barnefamilier. Rekkefølgebestemmelser må sikre opparbeidelse av friområdet med turvei og bro, fortau langs Lillogata og barnehage innenfor planområdet i tilknytning til de enkelte byggeområdene.

Forslagsstiller har oppfylt alle de punktene som ble gitt som føringer ved prosjektavklaringen.

Beskrivelse av planforslaget

Området reguleres med hovedformål byggeområde for boliger i hele planområdet, forretning og kontor mot Treschows gate, allmennytig formål (barnehage) mellom Lillogata og Akerselva i syd. Det foreslås friområde (park) i et 20 meter bredt belte langs elva og offentlige trafikkområder langs Lillogata.

Tomtas bruttoareal er 14.200 m². Friområdet langs Akerselva utgjør 40% eller 5.619 m², og netto tomt for bolig, næringsvirksomhet og barnehage utgjør dermed 60% av tomtas bruttoareal eller 8.581 m².

Bebyggelsen foreslås innlagt med byggegrenser og angitte maksimale kotehøyder og etasjetall. Planen viser seks bygninger som til dels er sammenbygget i grunnplan. Det vil kunne oppføres bygninger på inntil 7 etasjer mot Lillogata som nedtrappes til 5 etasjer mot Akerselva og opptrappes til 10 etasjer mot Treschows gate. Retningslinjer for bygging langs Akerselva og to traseer for vannledninger over tomta har påvirket bygningenes plassering og utforming.

Minste avstand til eksisterende og planlagt nabobebyggelse er cirka 17 meter. Mot Lillogata og der planområdet grenser til Akerselva miljøpark mot nord foreslås bygningene lagt i grensen for bebyggelse. Mot elva er avstanden minimum 20 meter til ytterkant balkong.

Bygningenes foreslåtte plassering gir arealer til gangvei i en bred akse mot Akerselva og en gangbro over elva som vil gi planområdet og områdene på østsiden av Lillogata en bedre atkomst til friområdene på vestsiden. Det er allerede opparbeidet en gangvei langs Akerselva på vestsiden. Planen legger til rette for at det også skal opparbeides en gangvei på østsiden langs elva.

Maksimalt tillatt BRA = 21 000 m², inklusiv 1 meter tillatt utstikkende balkong. Parkering og boder helt under terreng skal ikke medregnes i BRA. For arealer som bare ligger delvis under terreng vil de bli medregnet som 50% dersom gjennomsnittlig høydeforskjell mellom innvendig himling og utvendig terreng ligger mellom 0,5 og 1,5 meter. Dersom denne forskjellen er større enn 1,5 m vil det bli medregnet som 100%.

Maksimal tomteutnyttelse i % utregnet i forhold til netto tomt blir $21.000 / 8.581 \times 100 = 244\% \text{ BRA}$. Den teoretiske områdeutnyttelsen når friområdet tas med tilsvarer på 149%. Det bebygde arealet BYA utregnet i forhold til netto tomt blir $3.700 / 8.581 \times 100 = 43,0\% \text{ BYA}$. I dette tallet er medregnet utvendige boder for avfall, sykler og barnehage samt overdekning av nedkjøring til parkeringskjeller. Parkering og boder helt under bakken er ikke medregnet.

Uteoppholdsareal for boligene er lagt til den delen av tomta som ikke inngår i regulert friområde langs elva eller barnehagens utearealer. Uteoppholdsarealene ligger for en stor del mellom husene og er vendt mot sør og vest. I forslaget er det avsatt utearealer med over 2.700 m² på terreng. Det vil utgjøre ca. 12,7 m² per leilighet. I tillegg oppgir forslagsstiller at det vil være over 3.100 m² på balkonger, som utgjør i snitt 14,5 m² per leilighet. Bygningene langs Lillogata er lagt slik i forhold til den planlagte bebyggelsen i Lillogata 3 at det bakenforliggende boligprosjektet også får siktslinjer og kontakt med miljøparken.

Samrådsinnspill fra bydel Sagene

Tomta egner seg for boligformål. Det må innpasses plass til barnehage, offentlige gangveier, friområder og forsvarlig vern av kantonene / biologisk mangfold langs elva. Barnehagedekningen må sikres gjennom entydig arealbruksformål og rekkesfølgebestemmelser. Det må sikres offentlig gjennomgang i området.

Boligenes behov for rekreasjons- og aktivitetsarealer må ivaretas på egen tomt. Bygningsstrukturen må være åpen og ikke danne visuelle eller klimatiske barrierer. Vifteformede eller tett sammenstilte lameller kan oppleves som sammenhengende bygningsmasser. Bebyggelsen må ikke danne barrierer og gi oppstuvning av kald og forurenset luft. Byggehøyden må tilpasses soneplanen og Sandakersidens teppeby. Dvs. fra 5 til 5+1 etasje og lavere mot elva. Bebyggelsen bør gis et dempet og enkelt fasadeuttrykk uten stor grad av individualiserte boenheter. Spredning av lys ut fra store glassfasader bør unngås. Leilighetene bør være gjennomgående og byggedybden ikke overstige 12 m. Leilighetsfordelingen må sikres i tråd med nye foreslåtte fordelinger for bydeler som har stor andel småleiligheter. Det bør bevares identitetsbærende og industrihistoriske interessante deler av anlegget. Portal og port er slike deler.

Samrådsinnspill fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY)

Oslo kommune har eiendomsinteresser innenfor planområdet, for øvrig har EBY ingen merknader.

Forslagsstillers kommentar til bydel Sagenes samrådsinnspill (resymé) og til EBY

Barnehagedekning er ivaretatt ved at det er lagt til rette for en fire-avdelings barnehage. Beliggenheten gir gode atkomstforhold fra nordsiden og gode utearealer på sydsiden av bygningen.

Det reguleres to nye gangveier i planområdet. Den ene følger elvebredden i friområdet, den andre går på tvers med gangbro over elva. Utearealene for boligene må anlegges slik at det blir et klart skille mellom disse og den offentlige parken. Byggegrensen er satt til 20 meter fra elvebredden ved normal vannføring. Bygningene er lagt på tvers av terrengfallet for å gi åpenhet, ta vare på siktlinjer og å unngå at bygningene skal oppleves som barrierer sett fra østsiden av Lillogata. Avstanden mellom bygningene er ca 18 m. De vil ikke oppleves som sammenhengende. Mot elva trappes byggehøyden ned. Portalen og porten mot Treschows gate blir bevart og danner hovedatkomst til den nye gangveien langs elva.

Til samrådsinnspill fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten: Utbygger vil foreslå et makeskifte der parsellen (ca 210 m²) mot Lillogata skiftes mot et tilsvarende areal på vestsiden av det planlagte bygget.

Kunngjøringsinnspill

Det er innkommet 7 kunngjøringsinnspill.

1. Oslo kommune – Helse og velferdssentralen	09.06.06.
2. Oslo kommune – Samferdselsetaten	06.06.06.
3. Oslo kommune – Friluftsetaten	11.05.06.
4. Oslo kommune – Byantikvaren	09.05.06.
5. Oslo kommune – Vann- og avløpsentralen	11.05.06.
6. Undervisningsbygg Oslo KF	19.05.06.
7. Fylkesmannen i Oslo og Akershus	18.05.06.

1. Helse- og velferdsetaten (Hev) skriver at området er blant flere langs Akerselva som lenge har blitt brukt til industri og som har blitt påvirket av forurensing. Det vises til kap.2 i forurensningsforskriften. Radon: Det vises til forskrift som skal sikre mot eksponering av radon i inneluft som kan gi helseskader. Trafikkstøy: Del av området ligger i gul sone der det kreves en støyfaglig utredning. Alle boenheter må få en stille side og hver boenhet må få tilgang til uteareal med tifredsstillende støyforhold. Rekreasjon og nærmiljø: Hev anbefaler minimum 25 m² uteareal med universell tilgjengelighet per boenhet, eventuelt 25% av boligenes BRA. Inntil 30% kan ligge på terrasser forutsatt at de er større enn 20 m². Det anbefales at minst 2/3 er soleksponert 1.mai kl.15:00. Bestemmelserne må stille krav om utomhusplan.
2. Samferdselsetaten bemerker at det må etableres fortau også på planområdets side av Lillogata.
3. Friluftsetaten anbefaler at det bare legges opp til bebyggelse langs Lillogata og at de øvrige arealene reguleres om til friområde-park. Dersom det bygges mer, må avstanden til elva bli minimum 20 m.
4. Byantikvaren vurderer forslaget å være innenfor overordnede mål med tanke på bevaring og høyder. Ingen bygninger er i dag oppført på gul liste. Noe av den eldste bebyggelsen bør likevel bevares. Spesielt bør driftsingeniørboligen, rester av hageanlegget, trær og porten bevares. I tillegg vil de i henhold til kulturminneloven § 9 utføre en arkeologisk registrering.
5. Vann- og avløpsentralen viser til to hovedvannledninger som krysser tomta og en spillvannsledning langs Lillogata. Det vil være helt uaktuelt å flytte disse ledningene. Takvann, overvann og vann fra tette flater skal i størst mulig grad tilføres grunnen. Vannkvaliteten i Akerselva må sikres i byggeperioden.
6. Undervisningsbygg Oslo KF bemerker at barn i området sokner til Bjølsen skole (1-10) som har kapasitet for økt elevtall. Andre skoler er Lilleborg (1-7), Sagene (1-10) og Sinsen (1-10). Det er i alt varslet en utbygging på 5200 boliger hvor 3750 er familieeligheter rundt Bjølsen, Lilleborg, Sagene og Sinsen. De nevnte skolene har ikke kapasitet til å motta elever fra de varslede utbyggingene samlet sett.
7. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har ingen bemerkninger til saken.

Forslagsstillers tilsvare til kunngjøringsinnspill

1. Helse- og velferdssentralen. Det foretas registreringer av forurensning, trafikkstøy og radon og det blir iverksatt nødvendige tiltak. Det utarbeides bestemmelser med krav til utomhusarealer som vil bli utformet etter prinsippet om universell tilgjengelighet.
2. Samferdselsetaten. Planforslaget viser fortau på begge sider av Lillogata med en regulert bredde på 11 meter. Det vil bli utført støymålinger mot Treschows gate og nødvendige tiltak vil bli gjennomført.
3. Friluftsetaten. Bebyggelsen er trukket lenger vekk og minsteavstanden fra elven er nå 20 meter.
4. Byantikvaren. Arkeologisk registrering er bestilt og utført. Det ble ikke gjort noen funn. Ingen av bygningene er på Byantikvarens gule liste. I planinitiativet var driftslederboligen foreslått bevart og brukt til en to-avdelings barnehage. Etter at det er kommet krav om barnehage med minimum fire avdelinger blir bygningen for liten og vanskelig å utvide. Derfor er den nå foreslått revet.
5. Vann- og avløpsetaten. Ingen bygninger er nærmere enn 2 meter fra vannledningene i planområdet.
6. Undervisningsbygg Oslo KF. Bemerkningen har ikke ført til endring av planforslaget.

PLAN- OG BYGNINGSETATENS KOMMENTARER TIL BEMERKNINGER

Kommentarer til samråds- og kunngjøringsinnspill

I tråd med bydelens innspill blir det nå regulert plass til en fire-avdelings barnehage. Planen sikrer både elvebredden med et 20 meters belte og tverrforbindelser med bro over elva. Det stilles krav til gjennomføring av planen i rekkefølge slik at ønskede kvaliteter og barnehage sikres i en tidlig fase. Bebyggelsen skal utformes med tanke på gjennomlufting, lys og siktlinjer og for å unngå barrierer. Bokvaliteten sikres gjennom kvalitetsskrav til leiligheter i forhold til støy, luftkvalitet, orientering og leilighetsfordeling som er i tråd med Bystyrets vedtak som angir m^2 og ikke antall rom.

Ettersom eiendommen har vært benyttet til industri, blir det påkrevd grunnundersøkelser i forbindelse med grave- og byggearbeider for eventuelt å avdekke forurenset grunn.

Støyutredning er utført av Rambøll Norge AS og datert 03.04.2008. Bygning mot Treschows gate ligger i rød sone. Denne blir derfor regulert til forretning og kontor i kombinasjon med bolig og barnehage. Luftanalyse er også utført av Rambøll og datert 04.04.2008. Også her er det bygning mot Treschows gate som kommer dårligst ut i forhold til bokvalitet. Både radonundersøkelser og arkeologiske registreringer er gjennomført og de har ikke avdekket forhold som er til hinder for reguleringsplanen.

Det er regulert tosidig fortau / gangvei i Lillogata. Fortauet / gangveien på tiltakets side skal i henhold til rekkefølgebestemmelser etableres samtidig med de tilliggende byggetiltakene.

Driftsingeniørboligen er ikke egnet til barnehage, og ville dersom den skulle bevares, gi en markant reduksjon av eiendommens utbyggingspotensial – dette vil også være i strid med kommunens egne interesser og målsettinger.

Takvann, overvann og vann fra tette flater skal samles i åpne leder og dreneres til grunnen, eventuell i kombinasjon med å slippe overflatevann rett ut i Akerselva.

For øvrig vises det til etatens foreløpige vurdering.

PLAN- OG BYGNINGSETATENS FORELØPIGE VURDERING

Overordnede mål

Kommuneplan 2004 har en visjon om å tilrettelegge for et variert næringsliv og for å sikre at Oslo skal vokse i et flerkulturelt samfunn der barn og unges behov settes i sentrum. Oslo kommune ønsker å realisere en kulturstrøm fra Frysja til Kvadraturen med stort innslag av nye boliger hvor Akerselva inntar en viktig rolle. Planforslaget har lagt seg på målsettingen ved å vise et friområde langs Akerselva på minimum 20 meter. I kommunedelplan for Akerselva er eiendommen vist som område for næringsvirksomhet. Plan- og bygningsetaten vil likevel anbefale boligformål siden dette er i samsvar med andre intensjoner og målsettinger i kommunen. I retningslinjene heter det at det ved Treschows gate / Bjølsenfossen må tas særlig hensyn til landskapstrekk, kulturminner og turveidrag. Plan- og bygningsetaten mener at disse retningslinjene også må gjelde for det aktuelle planområdet og mener at forslaget nå viser en slik tilnærming. Kommunedelplan for indre Oslo (kdp 13) har definert området som omstillingssområde. Planforslaget viser boligformål og barnehage. Det etableres en gangvei langs elva og det skal bygges en ny gangbro over til friområdet på vestsiden som skal sikres gjennom rekkefølgebestemmelser, noe som synes å være i tråd med kommunedelplanens forutsetning om at området i størst mulig grad skal åpnes for allmennheten. Det kan vurderes om forslaget imøtekammer kommunedelplanens mål om spesielt å vektlegge det grønne. Friluftsetatens uttalelse går på at det kun bør bebygges langs Lillogata og at resten bør reguleres til friområde.

Forslaget imøtekammer målsettinger gitt i strategi for bærekraftig utvikling og byøkologisk program ved at det etableres boliger i tidligere industristrøk. Det er foreslått bestemmelser som sikrer en bærekraftig utvikling av området. Illustrert bebyggelse viser fra 5 til 10 etasjer, tilsvarende fra 15 til 30 meter. De laveste høydene foreslås mot Akerselva, mens de høyeste vises mot krysset mellom Lillogata og Treschows gate. Det foreslås bolig for hele planområdet med unntak for en 4-avdelings barnehage i sokkeletasjen i sørøst. Plan- og bygningsetaten mener det også skal tilrettelegges for publikumsrettet virksomhet mot gate, særlig med bakgrunn i det store antallet nye boliger som er under utvikling i området. Leilighetsfordelingen forutsettes å kreve maksimum 20% leiligheter med $40-50\text{ m}^2$ BRA, minimum 30% leiligheter med $50-80\text{ m}^2$ BRA og minimum 50% leiligheter med over 80 m^2 BRA. Leiligheter mindre enn 40 m^2 og ensidig nord- eller nordøstvendte leiligheter tillates ikke.

Alle leiligheter skal ha minst en stille side (som ikke vender mot gul eller rød støysone). Maksimal leilighetsdybde eksklusiv balkonger skal ikke overstige 13 meter.

Eksisterende næringsbebyggelse rives og erstattes med nye boligbygg. Området blir mer tilgjengelig og Akerselva Miljøpark blir utvidet. Nye gangveier og broer åpner for en friere ferdsel langs elven. Det legges til rette for å etablere en fire-avdelings barnehage. Lekearealet vil være tilgjengelig for barn som bor i området utenfor åpningstid. Det bør også stimuleres til andre publikumsrettede tilbud.

Natur- og ressursgrunnlaget

Planområdet grenser til Akerselva som er en viktig faktor for friluftinteressene til en stor befolkning. Disse er i stor grad også knyttet til det biologiske mangfoldet som en ren og sunn elv kan stå som garantist for. Kommunen mener rekkefølgebestemmelser som vil sikre opparbeiding av de offentlige friområdene er nødvendig.

Landskap

Elva har vært med på å forme landskapet. Elva gir liv til planter og dyr og den må være premissgiver for hvordan vi kan omskape landskapet. Elva trenger rom, til tider skal den kunne flomme over, meandrere og

sedimentere uten store kunstige hindringer. Derfor er det viktig å gi elva avstand fra omkringliggende ny bebyggelse. Grunnforholdene på eiendommen består av leire med grunnfjell av skifer i varierende dybder. Fra Lillogata faller terrenget ca 6-7 m til Akerselva. Store deler av skråningen er utsprengt. Mot elva flater terrenget ut. Grønnstrukturen preges av frodig vegetasjon med gamle trær og busker. Friområdene på den andre siden preges av gressletter. Foran driftsingeniørens bolig er det en mindre hage med frukttrær.

Verneinteresser

Ingen av de eksisterende bygningene står på Byantikvarens gule liste. I sin uttalelse vurderer Byantikvaren likevel ingenierboligen med hageanlegg og portal samt noen trær å ha bevaringsinteresse. Dette blir ikke fulgt opp i sin helhet av forslagsstiller som kun foreslår å bevare portalen som vil gi området en historisk forankring og i tillegg noe av hageanlegget og noen trær som skal inngå i friområdet eller boligenes uteområder. Plan- og bygningssetaten vil ikke kreve at ingenierboligen skal reguleres til spesialområde – bevaring ettersom dens bevaringsverdi ikke synes å være sterkt nok begrunnet og at den ikke lenger vil innta en plass i en større helhet når den øvrige bebyggelsen på eiendommen rives til fordel for ny bebyggelse. Det er også på det rene at bygningen ikke vil tilfredsstille kravene til en fire-avdelings barnehage og derfor vil komme i direkte konflikt med kommunens målsetting for utbygging av barnehager og å oppnå og vedlikeholde full barnehagedekning. Vegetasjonen langs elvebredden er en viktig faktor for opplevelsen av området som en del av Akerselva miljøpark.

I Sandakerveien 74 er det gjort arkeologiske funn fra steinalderen. Avstanden til planområdet er ca 200 m. Byantikvaren har imidlertid undersøkt området og ikke avdekket noen arkeologiske spor.

Miljøfaglige forhold

Området nærmest Treschows bro ligger i gul støysone, der det i følge retningslinjene kreves en støvfaglig utredning. Denne foreligger sammen med planforslaget. ÅDT i Treschows gate er 17.700 biler i døgnet og til tider stillestående trafikk. Det foreligger også en utredning om luftkvalitet i som konkluderer med at naturlige luftstrømmer som skapes av elveløpet løfter ut forurensset luft og gir tilfredsstillende luftkvalitet. Det har blitt vurdert om deler av området heller bør ha en mindre sensitiv virksomhet enn bolig og barnehage i forhold til støy og luftforurensning. Konklusjonen er at dette kan bli et utmerket boligområde med store friområder mot sydvest og at støykravene vil la seg oppfylle. Boligområdet åpner seg mot syd og vest og har en stram byggelinje mot nordøst, bygningene kaster derfor kun begrenset skygge over egne uteområder og nesten ingen skygge over friområdet som vist i vedlagte skyggediagrammer.

I forhold til forekomster av forurensset grunn, vil dette være ivaretatt gjennom behandling av avfallsplan. Akerselva gir både positive og negative bidrag til stedets lokalklima. Elva genererer strømmer av frisk luft og sørger for biologisk mangfold gjennom artsspredning. På den andre siden leder elva forurensset vann og kuldestrommen vil følge elva om vinteren.

Trafikkforhold

Eksisterende gatenett og veikapasitet anses tilstrekkelig ivaretatt for området dersom det anlegges en trafikkøy i krysset mellom Treschows gate og Sandakerveien i følge Samferdselssetaten. Lillogata er en offentlig blindvei med fartsgrense 50 km/t med fortau på østsiden og turvei på vestsiden. Planområdet grenser inn til Akerselva miljøpark. Den forbinder en hovedsykkelvei området til Sentrum og Maridalen.

I dag er det tre innkjøringer til planområdet. En fra den gamle porten og to fra Lillogata. Avstand til krysset ved Trescows gate er henholdsvis 20 og 40 m. Utkjøring fra porten som ligger nær krysset kan være trafikkfarlig. Atkomst må etableres fra Lillogata. Opparbeiding av fortau på begge sider av Lillogata skal sikres i planen gjennom rekkefølgebestemmelser. Avkjørselsplan skal sikre atkomstforhold og siktlinjer. Parkering skal følge gjeldende parkeringsnormer for Oslo og flest mulig parkeringsplasser skal legges

under terrenget. Det er en betingelse at forslaget tilrettelegger for gangvei langs elva og ny gangbro over elva. Det må også sikres allmenn gangatkomst fra Lillogata til elva gjennom boligområdet.

Risiko- og sårbarhet

Det er utarbeidet rapporter med tema flom, radon, støy- og luftforurensning. Disse utgjør til sammen hoveddelen av en ROS-analyse (risiko- og sårbarhetsanalyse). Forurenset grunn er imidlertid ikke behandlet i analysen og dette må foreligge før kommunen kan godkjenne grave- og byggetiltak.

Sosial infrastruktur

Planområdet ligger i Sagene bydel som er ansvarlig for hovedtyngden av tilbud i forhold til sosial infrastruktur. Sandaker har god tilgjengelighet til kollektivtrafikk og den nye T-banestasjonen på Storo ligger cirka 800 meter unna. Både Storo og sentrum kan nås med trikk fra Sandakerveien.

Planen legger opp til egen barnehage innenfor planområdet. Denne planen utløser ikke behov for ny skole, men det vil kunne bli et behov som resultat av en omfattende boligutbygging i de nærliggende områdene fra Treschows bro og opp til Nydalen.

Barn i området vil sokne til Lilleborg (1-7) og Bjølsen skoler (1-10). Avstanden til skolene er ca 1,2 km. Andre aktuelle skoler er Sagene skole (1-10) og Sinsen skole (1-10). Det er fire barnehager innen 500 m fra planområdet. Eksisterende skoler og barnehager har begrenset kapasitet til å ta imot nye barn.

Offentlige servicetilbud som legesenter, eldresenter og flere typer av offentlige kontorer finnes innen en avstand på ca 500 m. Sandakersenteret og Storo senter har gode og omfattende servicetilbud. Avstanden fra planområdet er ca 500 m.

Teknisk infrastruktur

Bygningene innenfor planområdet er tilknyttet det kommunale hovedledningsnettet for vann og avløp. Området ligger foreløpig utenfor konsesjonsområdet for fjernvarme, men dersom dette endres før utbyggingen kommer i gang, vil det bli et krav at området skal knyttes til fjernvarmenettet.

Estetikk og byggeskikk

Illustrasjonene til planforslaget viser en bebyggelse med seks volumer med mellom 5 og 10 etasjer. Lavere volumer er foreslått for å samle eller binde sammen boligområdets enkeltbygninger. Illustrasjonene kan synes å ha paralleller til Waldemars hage. Plan- og bygningsetatens vurdering er at en utbygging i henhold til illustrasjonene ikke vil gi dette området en spesielt særegen karakter, men prosjektet vil i sum med alle de andre utbyggingsprosjektene som allerede er fullført eller som er under utbygging i området rundt Sandakerveien og Lillogata virke samlende og skape en helhet langs Akerselva.

Prosjektet må oppføres langs en byggelinje mot Lillogata og gir dermed denne gata en urban vegg langs et fortau. Det er viktig for opplevelsen av gata, at det skapes utadvendte aktiviteter som for eksempel forretning eller allmennyttige formål som barnehage direkte fra fortauen.

Det reguleres også byggelinjer på begge sider langs aksen mot bruа over elva. Denne aksen gis en romslig bredde som inviterer til gjennomgang.

I le av boligbygningene ligger boligenes utearealer. Disse vender seg mot elvelandskapet og har god orientering mot syd og vest. Boligenes uteareal skal utgjøre minst 20% av boligenes brutto gulvareal BRA. Minst halvparten av kravet skal ligge på bakkenivå, resten kan være på terrasser og balkonger.

Bygningen mot Treschows gate ligger mot rød støysone. Bygningen vil danne støyskerm mot boligområdet og skjerme barnehagens uteområde spesielt. Det kan i denne situasjonen bli vanskelig å oppfylle bokvalitetskrav for bolig. Denne bygningen kan derfor også benyttes til kontorvirksomhet.

Ingen bygninger i planområdet er registrert på Byantikvarens gule liste. Eksisterende industribebyggelse er oppført i siste halvdel av 1900-tallet. Den har ingen spesielle arkitektoniske kvaliteter og den er vanskelig å konvertere til boligformål. Driftsingenørboligen ved krysset Lillogata / Trescows gate er fra 1936. Den gamle porten er et viktig kulturminne som gir området identitet og blir derfor bevart.

Hoveddelen av de eksisterende bygningene har vært tilpasset tidligere produksjon. Det har gitt bygninger med stor bredde og rom med store høyder og store dybder. De er lite egnet til å videreføre utvikle til boliger. Det er derfor en forutsetning for å bygge nye boliger at den eksisterende industribygelsen rives.

Stedsutvikling

Plan- og bygningsetaten ser området avgrenset av Akerselva miljøpark i vest og nord, Sandakerveien i øst og Treschows gate i sør, som ett utviklingsområde for bolig. Området er i ferd med å skifte karakter fra industri- til boligområde. Det er de senere årene blitt bygget flere nye rene boligområder i Lillogata. Det aktuelle planområdet har en beliggenhet og en struktur som ikke umiddelbart knytter dette sammen med de øvrige områdene, men det er også andre planer på gang som over tid vil binde sammen disse boligområdene til en helhet. Av de eiendommene som Plan- og bygningsetaten har definert som utviklingsområder, er dette planområdet i en særstilling fordi det er det eneste som er plassert direkte langs elva. Dette forplikter både i forhold til den lokale stedsutviklingen og for byens befolkning som helhet. I planarbeidet har det vært viktig at det sikres vesentlige arealer avsatt til offentlige eller allment tilgjengelige områder og at det også sikres et potensial for publikumsrettet virksomhet (handel, servering, utstilling, kultur m.m.).

Planområdet er en del av storkvartalet Lillogata/Akerselva Miljøpark/Sandakervn/Trescowsgate. Kvartalet består i dag av blandet kontor-, bolig- og industribyggelse, men er i en sterkt transformasjonsprosess til å bli et kvartal som er preget av boliger. Lillogata 5 (Elvebredden) var det første prosjektet i denne prosessen. Eiendommen vises tilbake i Lillogata 3 er nylig omregulert til boligformål (S-4325 av 25.04.2007).

Barns interesser

Planområdet er i dag inngjerdet og lukket og gir derfor ikke noe tilskudd som lekeareal for barn. Med planområdets beliggenhet og foreslattede plassering av bebyggelse, sikres et større sammenhengende, bilfritt uteareal som vil kunne gi gode muligheter for barns utfoldelse og lek. Etaten ser det som positivt at det foreslås barnehage innenfor planområdet. Videre er det meget positivt med etablering av ny gangbro over elva til friområdene på vestbredden. Et overordnet politisk mål er å tilrettelegge for å beholde barnefamilier i bydelene. Hensynet til barn bør derfor også gjenspeiles i leilighetenes størrelse og planløsning slik den er nedfelt i reguleringsbestemmelsene.

Universell utforming

Nybyggerområder har i utgangspunktet gode forutsetninger for å tilrettelegges for universell utforming. Det har vært forutsatt at dette ble vektlagt i planleggingen. Det må etableres god tilgjengelighet til gangveinettet, muligheter for tilgjengelighet til elvebredden, enkle og oversiktlig inngangsforhold, heis til alle etasjer og parkeringsplan.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvensene vil hovedsakelig være av privat karakter. Utbygger må pålegges opparbeiding av friområdene langs elva i tilknytning til utbyggingen. Kommunen vil påføres økonomiske

utgifter gjennom vedlikehold og drift. Som en av flere utbyggingsplaner i området med nye boliger vil kommunen bli ansvarlig for å sikre skolekapasitet og eventuelle andre kommunale servicetilbud.

Juridiske forhold

Kommunen skal sikre tiltak i planen gjennom rekkefølgebestemmelser som gir utbygger plikt til å opparbeide friområdene innenfor planområdet langs Akerselva og å sikre etablering av barnehagen.

Interessemotsetninger

Planområdet som er et lukket industriområde med både egenprodusert støy, lukt og trafikk blir erstattet av et boligområde som i utgangspunktet vurderes som positivt. Det er likevel slik at boligområdet vil ha et mye større bygningsvolum enn industriområdet og noen av naboen kan derfor miste både lys og utsikt.

Foreløpig konklusjon

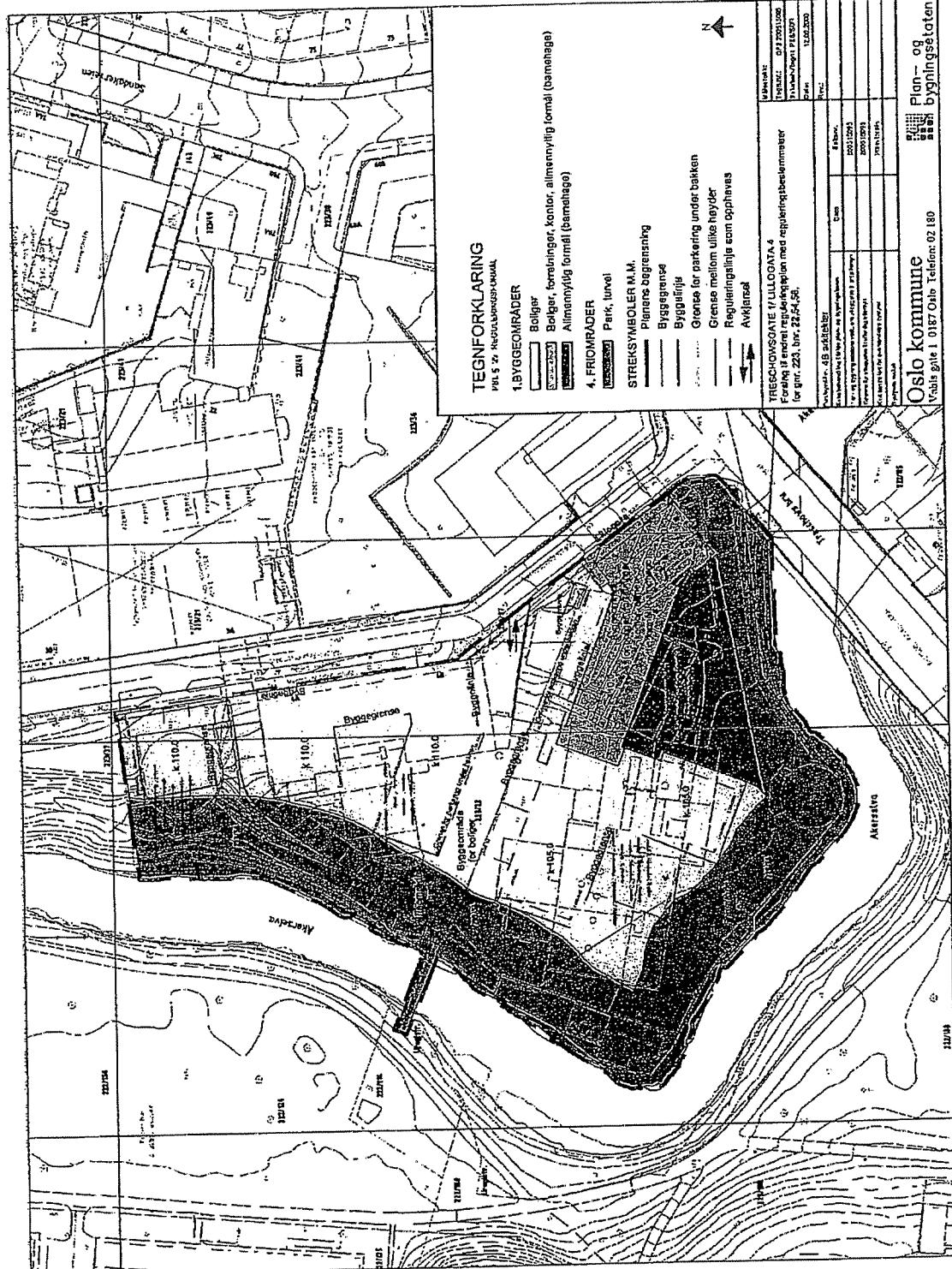
Plan- og bygningsetaten mener en utvikling av planområdet i hovedsak må forholde seg til to premissgivende elementer: Akerselva og Lillogata.

Akerselva er premissgivende for videreutvikling av både miljøparken og kulturaksen som beskrevet i kommuneplanen. Den illustrerte bebyggelsen vinkelrett på elva, kan være et svar på dette. Like viktig som bygningene, er hvordan grøntarealer, gangbroer og eventuelle nye plasser forholder seg til elva. Hovedvekten på utviklingen må ligge på det som først og fremst gavner byen og dens befolkning.

Lillogata blir premissgiver for det som har med by- og stedsutvikling å gjøre. Langs Lillogatas østside har det allerede reist seg ny boligbebyggelse og mer er under planlegging. Gata er i ferd med å endre karakter fra industrigate til boliggate. Viktige grep i forhold til å skape en godt forhold mellom boliger og gate vil være bygningens skala, inngangspartier mot gate, eventuelle forhager og brudd eller hull i fasaderekken for å møte sideveier, avkjørsler, gangveier og innganger. Utbyggingen innenfor planområdet vil bli Lillogatas nye vestvegg. Bebyggelsen er sikret mot videre utbygging mot vest på grunn av elva, hvilket må gjøre disse boligene meget attraktive. Samtidig må utbygger ta tilbørlig hensyn til at byggehøyden kan få negative konsekvenser for ny bebyggelse på den andre siden av Lillogata. Nettopp av denne grunn anbefalte Plan- og bygningsetaten at høydene langs Lillogata ble redusert til maksimum sju etasjer.

Plan- og bygningsetaten anbefaler planforslaget.

144

REGULERINGSBESTEMMELSER FOR TRESCHOWS GATE 1 OG LILLOGATA 4 Gnr. 223, bnr. 22, 54 og 58

§ 1 Avgrensning

Det regulerte området er vist på plankart merket OP2 200515095 og datert 12.09.2008.

§ 2 Formål

Området reguleres til:

- Byggeområde for bolig, forretning og kontor.
- Byggeområde for allmennytlig formål (barnehage)
- Friområde – park, turvei

§ 3 Byggeområder

3.1 Formål

Det tillates etablert minimum en fire-avdelings barnehage i sokkeletasjen mot Treschowsgate og Lillogata. Barnehagens uteområde skal etableres mellom Lillogata og friområdet mot Akerselva.

Det tillates etablert forretningsvirksomhet i sokkeletasjen bygning som vender mot Treschows gate.

Det tillates etablert kontorvirksomhet i bygning som vender mot Treschows gate.

Det tillates etablert boliger innenfor hele planområdet forutsatt at boligkvalitetskrav i bestemmelsene kan oppfylles.

3.2 Utnyttelse

Maksimal tillatt bruksareal BRA skal være 21.000 m².

Forretning kan utgjøre maksimalt 500 m² BRA og kontor maksimalt 3000 m² BRA.

Parkeringsplasser på terrenget skal medregnes med 18 m² per parkeringsplass.

Bruksareal under terrenget, hvor avstand mellom himling og gjennomsnittlig terrengnivå rundt bygning er mindre enn 0,5 meter inngår ikke i beregning av utnyttelsen. Ved bruksareal under terrenget, hvor avstand mellom himling og gjennomsnittlig terrengnivå er mellom 0,5 og 1,5 skal arealet medregnes med 50%.

Det tillates inntil 250 m² BYA utvendige boder for avfallshåndtering og boder på terrenget for barnehagen med en maksimal gesimshøyde på inntil 3,0 m over ferdig terrenget. Det tillates inntil 100 m² BYA overdekning over nedkjøring på parkeringskjeller, med gesimshøyde inntil 3,0 m over ferdig terrenget.

3.3 Plassering

Bebyggelse skal plasseres i byggelinjer og innenfor de på planen viste byggegrenser. Underetasje med parkeringskjeller som ligger fullstendig under terrenget kan gå utover byggelinjene som er fastlagt over terrenget men ikke på noe sted kan de gå over formålgrensene mot friområder.

Balkonger tillates utkraget inntil 1,0 m over byggegrense. Utkraging over fortau skal ha en underhøyde på minimum 4 meter. Balkonger tillates ikke utkraget over friområder.

3.3 Høyder

Tillatt maksimal byggehøyde er vist på planen med maksimale gesimshøyder oppgitt som kotehøyde. På takterrasser tillates transparent/åpent rekkverk i en høyde av 80 cm over angitte gesimshøyder.

3.4 Utforming

Bebygelse: Bygninger langs Lillogata på maksimalt 7 etasjer skal trappes ned med minimum 2 etasjer til maksimalt 5 etasjer mot Akerselva. Punkthusene inne på området skal trappes ned fra maksimalt 6 etasjer mot felles torg til maksimalt 5 etasjer mot Akerselva. Hver nedtrapping skal ha en inntrekning på minimum 1,7 meter fra ytterkant av underliggende etasje.

Taklandskap: Takene er del av byens taklandskap og behandles som del av tiltakets samlede arkitektoniske uttrykk. Tekniske anlegg som ventilasjonsanlegg og andre installasjoner på tak skal integreres i den arkitektoniske utformingen. Dersom takene benyttes til takterrasser kan takstue, trappetårn og heistårn oppføres i inntil 2,5 m over viste gesimshøyder og utformes i harmoni med bebyggelsen for øvrig.

Leilighetsfordeling og bokvalitet: Leilighetsfordeling skal være maksimum 20% leiligheter med 40-50 m² BRA, minimum 30% leiligheter med 50-80 m² BRA og minimum 50% leiligheter med over 80 m² BRA.

Leiligheter mindre enn 40 m² og ensidig nord- eller nordøstvendte leiligheter tillates ikke.

Alle leiligheter skal ha minst en stille side.

Maksimal leilighetsdybde eksklusiv balkonger skal ikke overstige 13 meter.

Utearealer: Jordsmønster på parkeringsdekke skal ha en jorddybde på minimum 80 cm, tilstrekkelig for busker og trær. Det skal opparbeides utearealer for boliger med god bruksmessig kvalitet innenfor planområdet som skal tilsvare minst 20 % av det samlede leilighetsarealet i BRA. Balkonger og terrasser medregnes som uteareal. Minimum 50% av det utearealet som planen krever, skal ligge på terreng. Areal avsatt til uteareal for barnehage skal ikke medregnes.

§ 4 Avkjørsel

Hovedatkomst er vist på planen med avkjørselspiler fra Lillogata. Avkjørselsplan med inntegnede siktlinjer, avstander og stigningsforhold skal godkjennes i tilknytning til søknad om rammetillatelse.

§ 5 Parkering

Parkeringsplasser for biler og sykler skal opparbeides etter den til enhver tid gjeldende parkeringsnorm for Oslo Kommune. Minimum 5% av parkeringsplassene skal tilrettelegges og merkes for bevegelseshemmede.

§ 6 Utomhusplan

Sammen med søknad om rammetillatelse skal det innsendes plan for den ubebygde delen av tomten (utomhusplan) i målestokk 1:200 for hele planområdet samlet. Utomhusplanen skal godkjennes samtidig med første rammetillatelse.

Planen skal vise eksisterende og fremtidig terrenget, gangveier, trapper, ramper, plasser, lekeareal, barnehageareal, sykkelparkering, beplantning, overvannshåndtering, eksisterende trær som skal bevares, terrengmurer samt kjøreveier.

Før det kan gis midlertidig brukstillatelse, skal utearealer være ferdig opparbeidet i henhold til godkjent utomhusplan.

§ 7 Overvann

Takvann, overvann og vann fra tette og rene flater skal samles i åpne leder og dreneres til grunnen i kombinasjon med at noe kan slippes ut i Akerselva. Vannkvaliteten i Akerselva må sikres i byggeperioden.

§ 8 Friområde park

Det avsettes et 20 meter bredt belte langs Akerselva som reguleres til friområde (park). Langs barnehagens uteareal blir friområdet noe smalere. Innenfor friområdet skal det opparbeides en gangvei på østsiden langs Akerselva fra Treschow gate til bruhaugen over elva. En tverrforbindelse fra Lilloveien over planområdet ned til friområdet og med bro over elva til friområdene på vestsiden av elva skal etableres i forbindelse med utbyggingen.

§ 9 Forurensning

Ved søknad om rammetillatelse skal Miljøverndepartementets gjeldende retningslinjer for støy være tilfredsstilt. Masser som skal brukes på utearealer for lek og opphold skal tilfredsstille de normverdiene som gjelder for den mest følsomme arealbruk i henhold til veiledingene fra SFT.

§ 10 Rekkefølgebestemmelser

Friområder med etablerte gangforbindelser langs og på tvers av elva (herunder bro) skal være ferdig opparbeidet i henhold til vedtatt reguleringsplan før det kan gis brukstillatelse for tilliggende byggetiltak.

Trafikkområde (fortau / gangvei) langs Lillogata skal være ferdig opparbeidet i henhold til vedtatt reguleringsplan før det kan gis brukstillatelse for tilliggende byggetiltak.

Gangrua mellom østsiden med vestsiden av Akerselva skal være ferdig opparbeidet i henhold til vedtatt reguleringsplan samtidig med etablering av gangveiaksen gjennom planområdet og før det kan gis brukstillatelse for tilliggende byggetiltak.

En fire-avdelings barnehage skal etableres i sokkeletasjen av bygning mot Lillogata og Treschows gate samtidig med oppføring av denne bygningen. Barnehagen skal senest kunne tas i bruk samtidig med at det gis brukstillatelse til bygningen som barnehagen er en del av.

VEDTAK OM OFFENTLIG ETTERSYN

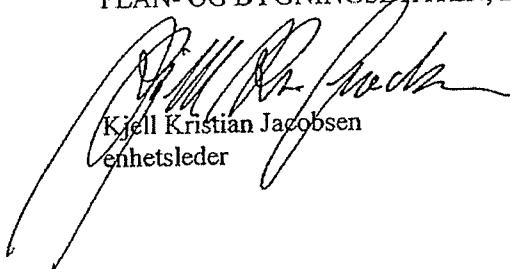
Plan- og bygningsetaten vedtar med hjemmel i plan- og bygningslovens § 27-1 nr.2 og i henhold til delegert myndighet vedtatt av bystyret 06.05.1997, lagt ut til offentlig ettersyn:

Forslag om reguleringsplan med reguleringsbestemmelser for Treschows gate 1 og Lillogata 4, som omreguleres fra byggeområde for industri til:

- Byggeområde for bolig med tilhørende anlegg, forretning og kontor
- Byggeområde for allmennytting formål (barnehage)
- Friområde – park

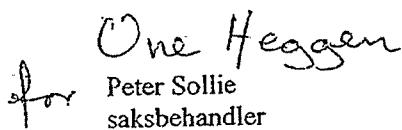
som foreslått av 4B Arkitekter AS, vist på kart merket OP2 200515095 datert Plan- og bygningsetaten 12.09.2008.

PLAN- OG BYGNINGSETATEN, DEN

Kjell Kristian Jacobsen
enhetsleder

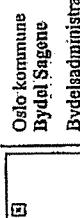
12.09.2008

Lone Heggan
for Peter Sollie
saksbehandler

149

SAMRÅDSINNSPILL

Oslo kommune
Bydel Sagene

Bydeladministrasjonen.

Plan- og bygningsetaten
Avdeling B for områdevirksomhet
Områdetjeneste 3, i utby
v/Forordnik Sæmme:

Bebygningen bør gi et dempet og sikkert hoveduttrykk uten for stor send av individuelliserende bebyggelse. Sprøding av lys til store glassflate og andre lyftilder (lysfrembringer) har nokså stor plass i ikke innløst tilspørrelse på bekostning av Miljøparkens verdi og bestyning for at stort området.

Leiligheter bør være gjennomgående og bygges i løpet fem til åtte etasjer. Det bør brukes identitetsburende og industrielt smidige fasader med enkel utforming. Parti med byggnadslag er tilskjønt de som også har positiv miljøverdi. Et område benyttes set til bygningskunst, det vil si kunstformen og ikke kunstmenynivået.

Leilighetsforvaltning må sikres i rute med nye forelitte fordelinger for leiligheter som fra før har sittet enkle smidigheter.

Dato: 17.03.2009
Aktivitet:
5125
Med hilsen,
BYDEL SÄGENE

TRESHOWGATE 1 OG LILLODAGA 4 - INVITASJON TIL INNSPILL FRA RYDEL 3 SAGENE

Bydel Sagene har følgende bemerkninger til planutstilling nr 2005145095

Temaet øges seg fra folilligat, men delvis også tilpasses infrastrukturen (arkitekturfom), etterlengt gengjørbarhet, friområder og opprettning av rom for konsenter/biotyper (mangfold langs elva). Brunnsgodkjenningen må sikres gjennom enkeltarkitekturfom til og relativt god betenkningssikkerhet. Det må sikres offentlig gjenomgang (dette "striktet") beliggende og hjel til lokkede områdetidkfr. Mål i overensstemmelse med følgende:

Boligens behov for rekreasjons- og aktivitetsområder må ivaretas på egen konti, og ikke holistic fra for prestasjon og aktivitetsarena langs Akerselva.

Brukhusstrukturen må være den enkle dansa visuelle eller klimatiske karakterer. Vitteformer eller tet parkmessige formell vil lett gi sammenhengende bygningsmasse. Detta kan også bidra med en relativt stabilitetsaspekt og tilgang for tilbudsfunksjonen. Fordi fasade ligger utsatt for vind, må det dermed ikke være viktig å opprettholde en kraftig svung, men dog bygges løfter unntatt barriere og gi oppslutning av områdetset luft.

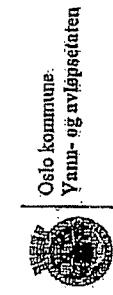
Bryggedyptene må begrenses i tild mindre sonespillens høyder og tilpasses Stadskontrollens toppeby for ørering, der maksimalt fin 5 til 5 + etg og favore mot elva. Den landkaraktersmessige plateringen blir da ekstrem viktig & redusere park- og glasvirkingene av bygningmasse.

Dato/tid: 15.03.2009
Tid: 14.00-16.00
Sted: Bydelsgården
Invitasjon: Invitasjon
Forsendelse: Forsendelse
Oppfølging: Oppfølging
Dokument-ID: Dokument-ID

RELEASED - Printed documents may be destroyed; valid digital files.

RELEASED - Printed documents may be destroyed; valid digital files.

150

Plan- og bygningsetaten,

Porsgrunns gate 36A Sentrum,
0102 OSLO

Dato: 12.01.06
Meldingsnr.:
200515095-3

Dato: 12.01.06
Meldingsnr.:
200515095-3

**TRESCHOWS GATE 1 OG LILLOGATE 4 - GNR 223 BNR 32 - INNLASJON TIL
SAMRAP**

Hør følgende bemerkning fra er interessert i til dels i framføring:

Ytter- og vannbruksdirektoratet (YAV) har tilhørende 2 hovedledningseter til Ytter- og vannbruksdirektoratet som er en del av det østlige overfløysystemet og en 300 spilvannstasjon i Lillogata. Et vedlikeholdstid av varslingskart i målestokk 1:1000.

Som den fremgår av ledningskartet ligger det en G 675 VI fra Lillogata over etendammen, delvis i grøft og lastret under et bestående ytre, ikkeus, og آخراء viser denne rammedelingen i et vedlikeholdstid av varslingskart. Ytter- og vannbruksdirektoratet har tilhørende 2 hovedledningseter til Ytter- og vannbruksdirektoratet som er en del av det østlige overfløysystemet og en 300 spilvannstasjon i Lillogata.

Lillogata er del av viktig drivvei som sikrerende 300 spilvannsføring på vestsiden av Lillogata.

Ovennevnte hovedvannledninger er som nærværlig i vakt overfløysystemet og må ivaretas i dets videste planlegging.

Med kallen
Ytter- og vannbruksdirektoratet.

Jon Alsay
 Ledig prosjektsledding
 Produktionsavdelingen
 Vedlegg 1

Vann- og vannbruksdirektoratet
 Postboks 4100 Oslo
 Tel. 22 13 00 00
 E-post: vann@oslo.kommune.no
 Internet: www.vann.oslo.kommune.no

RELEASED - Printed documents may be obsoleted; validate prior to use.

10

Oslo kommune
Sammeldelseraten

7/29/2008 11:38:41 AM

Start Old Rund 00-Post, old.knabefrei.cafo, Koertung, no
Ende: 19.01.2006 10:21:40
Ende: 10.01.2006 10:21:48

tili: postscriptalepse: oqlo, komunitate, no

Hod vennlig' hilser
Ola Basde
Oslo Konsern
Friluftsserien

卷之三

LÆRDAGA Samordningsstelene viser til planifikativ med salgsnr 200600091 og har følgende konsekvenser

Ved endel og okkursjoning av oljedannemten fra industri til bolig må dødvoldsforsøk på begge sider i Lillegate. I dag er den statlige delen av Lilleløga ikke i drift, men gitt

Förtaun er regelade i 9,0 meter på denne sträckan. För å bygga fortuna på begge sidor
förra veien regelades i minstamin 11,0 meters brörd.
Vi anmoder derfor om att den nedre delen av Lillegata medtas i regleringsplanen og

- Avgjører: skal ha sikr. og styringsforskrift i henhold til gjeldende kommunale normer. Trivselslikhetskontroll ved utbygging i umiddelbar.

• Detaljert informasjon om partnehetsavtak i Oslo
kommune. Detaljert også for sykkelgratting:

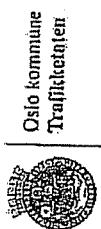
I henloftet til Miljøverndepartementets skriv, T-1442, eller senere vedtak forskriften vedtaker ikke et redningsarbeid.

Kravet til luftfartstilrettelegging må varpe i henloftet til de i tilfelle gjeldende nasjonale mål for luftfartslivet.

Med venlig hilsen

Jeroen M. Eilertsen
overinvoegsel

140

Oslo kommune
Trafikkleder

Plan- og bygningsseksjonen,
Postboks 5490 Sentrum
0102 OSLO

Dokument: 20051509/40
Verantv.: Nasja Kjøpmann
Dok-ID: 4121

Dato: 07/09/2005
Avsender:

Venn/Ansatt:
Jørn Ørskov

Sekretær:
Nasja Kjøpmann • 41214011.

PLANINITIATIV FØR TRISCHOWS GATE 1 OG LILLOGATA 4

Nedovulst parkeringsdekning i området berstros, slik at tilkoblet ikke trasifiser vesentlig økt parkering langs gatenavn.
Parkeringsdekning må være i samsvar med den tilhørende tilkoblet parkeringsnorm for Ødelia Kommune og min. 5% av parkeringsplassene må tilhøres for tilkoblet kommunemøte.

Med tilkoblet

Rolf Eicheli
Rolf Eicheli
saksejenter, plan
avdelingsingeniør

Natalia Kjøpmann
Natalia Kjøpmann
avdelingsingeniør

Vi visar tilkoblet bruk av 2006 - 01 - 04 i tilknytning til overenskomst.
Hadeland Helse har nettoareal nr. 0396, 440, 1679 og 5218 m²
tilhørende Høy- og lavsentrert helseinlegg, på den aktuelle temen.
Periode: Vedrørende kabbeløsning for graving rettet til Brøvold Grendset.
Tid: 09/05

En potensiell flytting av skolestrekningen unngås etter bygging av nye anlegg i 1
ein helsehelsestasjon for utbyggjar.

Dette månedsjonsjons/nømske demonteres/korres, bæs det ein kontakta med
Hadeland Helse Vileiga Jøhanessen (mob. 916 10 031) din. 3 mnd. før tilkoblet virkes
ut/er.

I tilknytning til utvandringsymp til nye anlegg, må det trøt tidlig konkretisere om
helsestasjonet, slik at individuelle tilhørende tilkoblet kan komme seg. Et faktisk behov er
at et sverd til eksterne med vil virke arbeidende kan hentes fra dagens natt eller om det er behov for avgjerdelse av plaus/areaal
til ny nærmestasjon.

Om nærmestasjonen kan plausere dem en fritakstende eitbar allier som et zon 1
bygning, er blitt avhengig av de foreliggande forhold/beskrivninga i plana og
boka fast, spesielt når det gjelder teknisk utforming. For å få opp tilkobling til
hovedregel planasare 4, lykkes det ikke, og hovedvognen må sette inn
i denne situasjon vedtakking vedtakking liva gjeldar nærmestasjon type zon 1
etdipalte etnisk tilknytninga bestilles av Hadeland Helse.

Byggingen, enten ved opprettning av veideleymingen til kommunal ordinadot 1
husmold til den kommunale vareformelen om tus med sam. en del av pliege
infrastruktur i projektfortradene for utleggat.

Vedlegt følger brev som viser den formelle reaksjonen for etablering og
zahablitering av veideleyming.

Tilhørende	Tilhørende	Tilhørende
Østensjø	Hadeland	Hadeland

RELEASED - Printed documents may be obsolete validto prior to use.

(8)

And vennligst tilkallen
Hafslund, Inntet
Bjørn-H. Kystrøo
Tlfon: 900 18 873
Telefaks: 22 07 98 05
Postadresse: 0247 0510
Bærumskogen Drammenveien 144
www.hafslund.no

Journalpost: 200518095/12.

Fra: Sigr. Høm
B/Post: ditt, hem@bya.oslo.kommune.no.
Søndag, 17.01.2006 11:13:19
Mottatt: 17.01.2006 11:13:19
Til: gjennomrakke@bya.kommune.no

Emne: 200515095-3 planinstitutt Trenchoue gr. 1, tillegge. 4

200515095-3 planinstitutt Trenchoue gr. 1, tillegge. 4

Byantikvarien har: tilgjengelig kommentarer

Fordlaget innmøkkar at n'y till byggeskala tillyoret zoun g'rifabrikk riven og eksistansen av boligbyggene i funtil a etasjer. Et bolighus i Trenchoue gate 1, blir etter det vi forteller bygget og benyttes til barmehelse.

Overordnede planer:

Området omfattes av NOP Akerselva miljøpark fra 1990, delområdet 4, hvor et elendebombe omfattes av n'ringsområdet, ingen byggeside er blitt lagt for bebyggelse. Det er ingen hydropotensialer i NOP, men kraftverk rennende i ene heter der at ved Trenchoue gate/Bjørnøysundet med hensyn til landskapeteknikk, må være mye; byggeskemas hivder mi tilpassess oversiktsgrens.

I forslag til NOP-BB er dette imot for sakar. Byggebygde 33 m lange Akerselva. Byantikvarien har i sin tilhengerkrets ført til dette enkelt, 27. periodependende prosjekt. Ingen innmøkkar dette. Selv om bygninga er relativt stort sammenlignet med eksisterende og tiliggende bebyggelse, finner BVA ikke grunnlag for å motta det øg denne.

Vurdering av bebyggelsen:

Det er ikke øg ikke, hvem som vurderer det, må si hvilket noe av den slags byggeskema hvem som vurderer. Det er ikke hvilket noe av den slags prosjekt, eg. det er ikke det 1. byggen som øg denne historien.

Byantikvaren har også mangelfullt kunnskap om historien til området. Overden har vært benyttet til gjørtekket siden fr. 1860-åra og bebyggelsen har innegått ei kult. Ikke noe bebyggelse fra denne tida har funnits. Ridder på 1900-tallet ble det inndelt opp, et bebyggelsehus var ikke tilbaketrukket og et gjørtekket av bebyggelsen fra denne tida. Hifra har edensom Trenchoue gate 1, det er jo to dører med kjeller opp loft, salak og plante gressender. Dette er et godt eksempel. Det konverterte til boligbruk uten vesentlige prezis endringer. Bevaring medfører at nybygg 0 utgir

n°1, dette i Trenchoue gate 1 (bb) legger driftsmedier tilbake for de norske Gj. et statstilboklar tilb. fra 1926. Dette er temet av arkitekt Sverre B. Bonn og har steint av en berggrunns funksjonalist. Berggrunnen har av min og andre hjelpeko og fander med utvirkningsplass og enkle eksponeerte fasader. Toloa har karakteristisk utforming med symmetriske spire. Ihus har betydelig arkitektonisk verd, og dessuten fulldimensjonert verdi som del av Eidsvollsbygningen. Huset ligger representativt til 1000 vold porten til forstaden. Det er baynet med øvre nivået, utstyrt i aksetrakt, Holmen jernbane byggen og en stort kraggplate. Porten er i øg

KUNNGJØRINGSINNSPILL

MOTTATT
12. JUNI 2006
14 B-Postkoder ASK

Oslo kommune
Helse- og ytersidekontor

Dato:	9. juli 2005	Sted:	Tromsø
Fnr.:	2005000004	Postnr.:	21 48 31 10
Dens (familie)navn:	Sjøsæter / Tromsøbygda 21 48 31 10		
Sabehandler til hvilket lege?	Sjøsæter / Tromsøbygda 21 48 31 16		
Sabehandler Adressen og tlf nr:	Tora Langnes 72 48 31 25		
Sabehandler navn og telefon:	Erling Jæger 21 48 31 07		
Sabehandler referanse nr samfunn:	Dag 1. juni 14 41 12		
TRENSBODS GATE 1 OG LILLOGAIA 4 (GNR 223 BNR 22)			

Hjelte- og velfærdsstaben viser til e-post dateret 3. mai 2006.
Nedensfor har vi fått kommentarer og innspill til planen innenfor vtro fogfelt.

Følgende er konsekvensen i kommunens § 1-1 stat. ledetidslinje "med teknisk tilstrekkelig kvalitet og teknisk tilstrekkelig teknisk dokumentasjon".

Vorurteile gründen sich auf eindeutig identifizierbare Merkmale und werden von der Gruppe für Identifizierung und Reaktion auf andere benutzt.

17. विषयात्मक अधिकारी का नियन्त्रण

1	Welt- u. Vierteljahr	Gebrüder Reinhard	Familie Reinhard	Telefon: 21-38 10-09 Geb. 18-10-1939 Geb. 1. Okt. 1964-07-01
---	-------------------------	----------------------	---------------------	--

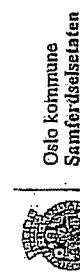
Vedlegg: _____
Kunngjøringsinnspill – side 1 av 6

Infektionskunst
Orbital paramesial Trestchow gav Hegel i ”nog sano”, der det i folgo resultatet fin
festatvindning av støy, at et spaltliggande, T-442, foret en usynlig urendring som synliggjor
atstøyvindning ved ikke mindre på de aktuelle bygningene og på uteplassen. Det må føges ved, på
at alle bortslittende er i en stillo side, og på hver betydelig til daglig i Egipten intercess med
allførstebestyrke uformellit.

Returen af og return til
Hos os vedhængslen umiddelbart det opnårsværd m mindst 25 m² udtarv i god kvalitet
pr. bænk, eventuelt 35 m² på boligelens T-BLA. Indtil 30 % av yderpladserne kan
lægges på tørstørrelse. Balkongen og terrassen måtte em. 70 m² respektive, nem endnu iv
udrenet. Det gør den muligt op genbrugsværd. Samt rumhøjde
afhænger af minimum 2/3 af udtarven har været solskapsrent, minst 15 1500. Udeareal
afhænger af minimum 2/3 af udtarven har været solskapsrent, minst 15 1500. Udeareal
har en værdier opnårsværd med returisen. Det har højt i høj typer ikke slik at kann op-
krav om udtarven skal blive sammen og live for teg. Rørledningspåfældningen har stille-
principien om universel tilgangelighed, se vejlederen "Komunal teknologi, Universell
tilgangelighed". Et eksempel fra Novo Havnplanen indbringer.

I februar 2007 ble Miljødepartementet med i et samarbeid med Universitetet i Oslo om et prosjekt om brennbar plast som en mulig ressurs. Etter at prosjektet var fullført, ble det besluttet å videreføre arbeidet ved å opprette et miljøinstitutt med navnet Miljøinstituttet. Etter at dette ble vedtatt, ble det også bestemt at instituttet skulle få et stort landbruksprosjekt med navnet Miljøinstituttet (Miljøinstituttet) og et mindre landbruksprosjekt med navnet Miljøinstituttet (Miljøinstituttet). Etter at dette ble vedtatt, ble det også bestemt at instituttet skulle få et stort landbruksprosjekt med navnet Miljøinstituttet (Miljøinstituttet) og et mindre landbruksprosjekt med navnet Miljøinstituttet (Miljøinstituttet).

Treschij-504

**Oslo kommune
Samferdselssetaten**

Luttkaralle!
For å unngå negativ påvirkning fra planutvalget på områdene, her det legges til rette for
lett aksemonstret sykkel og til kollektivtaket. Oppgraderinga har berørt miljøvern og
energiråder (funnslatt ved) til opprinnelige

MOTTATT [initials]
00 JUN 2006

qB Arkitekter AS
Fredensborgveien 11
0177 OSLO

Jørgen Sandnes
Tordi Nordahl-Olsen
avdelingsleder

Jørgen Sandnes
avdelingsleder

Kont: Bydel Sagene
157

Dato ref. (lastenr.):
20060601-4

Sekretær:
Jørn M. Ellertsen, 3497036

Dato ref. (lastenr.):
20060601-4

Bane: 04.06.2006

Aktifordt:
5121

TRESCHOVS GATE 1 OG LILLOGATA 4, GRN 233 BNR 22 - VARSSEL OM
IGANGSATTE REGULERING

Samferdselssetaten viser til avnemmede vinst i han tilgjengelig komme med at det må tas
hensyn til det videre planutbedringa.

- Vedtakene og planutbedringa av cirkulørsystemet fra høyre til høgre må det etableres fortau
på begge sider i tillegg til. Dette er den nye bane av Lillogata mot Arethowave gjeve
(ca. 10 meter) utdelt midt fortau på kun den sørste siden. Bredden på veien inkludert
fortau er regulert til 9,0 meter på denne strekningen. For å bygge fortan på begge sider
må veien reguleres i minimum 11,0 meters bredder.
Vi anbefaler derfor om at den nye delen av Lillogata medfør i reguleringssplanen og
området i tilhørum i til minst 1,0 meter bredder for å unlegge annu på begge sider og gi
utviklingsmuligheten ved ny boligbygging i området.
- Avtakene skal ha sikker- og effigingsforhold til høyre til gjeldende kommunale normer
og må i spesiell tilfelle, gitt til tross for at denne vilkåret ikke er tilstrekkelig, tilsvarende
skal være gjennomgående med resulente konsekvenser. Brudds for avtakspunkt til boliger
skal maks være 0,0 meter ut fra en utrikkefullhetsmulig vurdering.
Periferi skal være i henhold til den til en hver tid gjeldende parkeringsnorm for Oslo
kommune. Det gjelder også for sykkelparkering.
- Det må tas mulig reguleringsberømmelsen av krav til støysikringing skål tilfredsstilles
i henhold til Miljøverndepartementets krav, T-4/12 eller senere vedtatte forskrifter,
veileder eller tekniske regler.
- Kravet til luftutrensning må være i henhold til de til om hvor til gjeldende nasjonale
mål for luftkvalitet.

Med vennlig hilsen

Jørgen Sandnes
qB Arkitekter
avdelingsleder

<i>Jørgen Sandnes</i>	Samferdselssetaten Hovedkontor 0470 OSLO	Tlf.: 23 49 39 09 Telefax: 23 49 39 09	Helseforetakene Oppdragsgivere
E-post: postbox@samferdselssetaten.no		E-post: helseforetakene.no	

MOTTATT
15 MAI 2006
dnB Arkitekter AS

4B Arkitekter AS
Frederiksberggata 11
0177 OSLO

Værteklasse: 0500994
Oppdraget til Byantikvaren
Adresse: Olaf Ryes gate, 2126073
Meld nummer:

Dato: 11.05.2006
Arbeidsnr.: 512
Dok.nr.: 010106 Perse
Værteklasse: 0500
Selskab: Et Nett, 33 46 02 74
Telefon: 912 - 23373

**TRESCHOVS GATE 1 OG LILLOGATA 4 - VANSKELIG GANGSAIT
REGULERING**

Vi viser til varsel om oppsett av reguleringspartiet for øvanevirke etendummer.
Friluftsmen har vunnet seg i området med planinndeling og vi viser til denne ytterst.

Meld nummer

Sigr. M. H.
Sigr. Nyhus
avdelingsjef

Per B. Lille
Tore Aslaksby
Forsamlingsråver

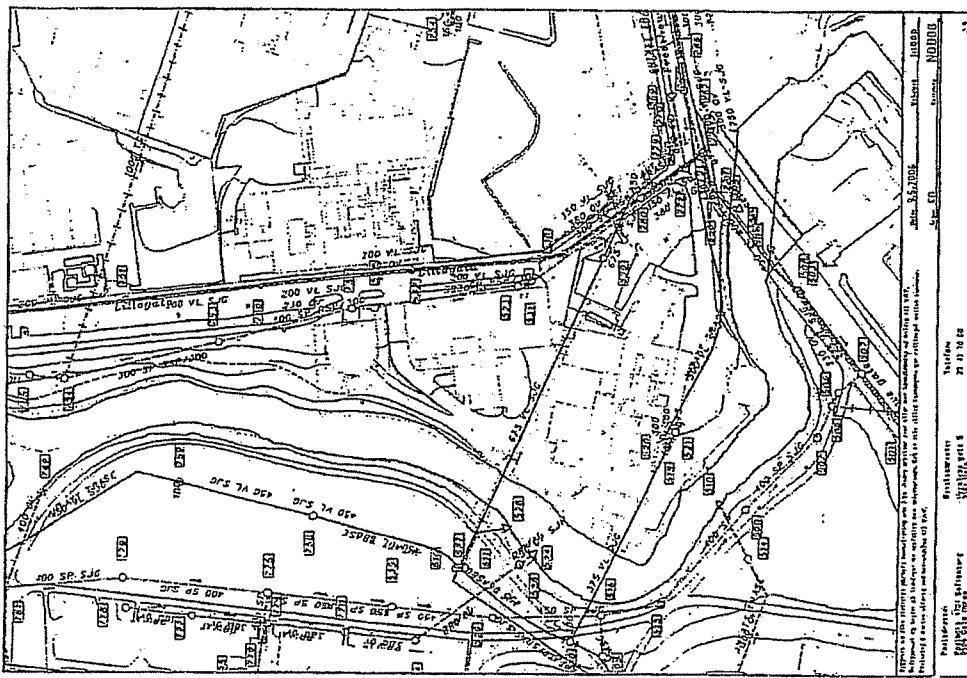
Sigr. H.
Sigr. Høien
ansvar

Vedlegg: Byantikvarets uttalelse dateret 17.01.06 til planinndeling

Oppdragsgiver	Oppdragseier	Oppdragstidspunkt
Oslo kommune Friluftstøtten Miljø og planavdelingen	Per B. Lille Tore Aslaksby Forsamlingsråver	17.01.06

Stedsnavn:	Oslo
Postnr./adressen:	0101 Oslo
Tel. nr.:	22 14 7001

Stedsnavn:	Oslo
Postnr./adressen:	0101 Oslo
Tel. nr.:	22 14 7001

Oslo kommune

Vann- og avløpsetaten

MOTTATT (då)

11 MAI 2006

4B Arkitekten AS

VENNERIK POPPE

FREDENSBORGVEIEN 11

Dokref: 200514992
Verref: 01554
Emit dato: 20.05.2006
Veremerk: Etter overenskomst om overføring

Dato (dy/03/06)

Aktivitet:

512.1

TRESCHOWS GATE 1 OG LILLOGATE 4 - GNR 223 BNR 22 - VARESEL OM
IGANGSSAKT REGULERING

VAV hadde følgende bemerkninger da anken ble fremlagt i svar til hus 4BE:

Vann- og avløpsetaten (VAV) har tilgjengelig en stort oversikt over elendammen. Begge delstrekningene langs leir er det et av overføringsanleggene. Leidningene trenges av leidningsplanen, og som vis bildet dat an a- 675 VI fra Lillogata som ligger lavt i grøft og delvis i under delstrekninga ved Elve, mens del i kors med Akerselva ligger i en overhøydelig leidningsgrøft. Videre lengde varer over elendammen og tilbyr en mulig løsning av 2375/5100 VI i grøft i tillegg tilgjengelig en 303 epilavantsteinning i Lillogata, kif vedligøye uimitl av vart ledningskart i lørdagsk 11:00.

Ovennevnt vannleidningsør svaret viktig i vikt overføringsanlegget, og må ivaretas i den videre planleggingen. VAV ønsker at der er full anleding til å flytte dette traseet, ny bruk av området må tilpasses til prosessen. Vi tilbuds om vedtak til plan og bygningstakson 7/4, som ikke det ikke er tilstede til daglig. Det vil være et krov fra VAV til byggesonen settes slik at nye tilknytninger kommer i konflikts med hovedleidningene.

Utbryggeren må påtakke at det ikke utstilles egen plan som viser handteringen av overvannet. Det er tanklagt at aksevann, overvann og vann fra dette fløtet i store mängder tilføres gjennom ved bruk av lokalt overvannshåndtakking, dvs fordyver på eget område, og ferdrenningsvolumet bør derfor ses i sammenheng med utviklingen av utformingsplanen. Det skal også gjøres rørt for nødvendige tilkobler for å sikre vannkvaliteten i Akerselva i byggeperioden.

Med hilsen
Vann- og avløpsetaten:

Tibor Lipka
Selskapsleder Plan
Prosjektsjefutviklingen

H2OSLO
Vann- og avløpsetaten
Postboks 116
Norges vassdrags- og energidirektorat
Tilslutter 21 4100 Oslo
Opprettet 18.12.1991 NVA
Forside: miljøvernministeriumet
Mellomside: vannverksforeningen
Basis: vannverksforeningen
Postadresse: Postboks 116
Tilslutter 21 4100 Oslo

UNDERVISNINGSBYGG

MOTTATT/a
19 MAI 2006/f
4B Arkitekter AS

•B Arkitekter AS
Frederiksberggata 11
0117 Oslo

Atti Henrik Poppe

Direktør
0629
Vitrefaksen:
Særlig:
Ragnhild Buvra
Aktivitet:
3121
Dato:
16.05.2006

Innspalt regulering Treserveyg 1 og Lillestrøm 4

Undervisningsbygg viser til brev datert 03.05.2006. Arkitekten har på telefon opplyst at planen unntas å omfatte ca 250-300 nye etasjer, 70 % dvs. 175-210 boenheter, vil bli 3-roms etter større og dannede spesielle familieboliger.

Innledning

Undervisningsbygg Oslo KF har som oppgave blant annet å ivareta et godt skolemiljø og bygde nivå i funksjonalitet og utformingsteknikken (tilstrekke skoleutstyr), som i tillegg har ansvar for å ivaretake børne- og ungdommens- og oppvekstmiljøet. Det er hensikten at arkitektenes regulering ikke blir interessent om en ved mulige miljøkonsekvenser eller ved endring i elevall. Medlemmen i pM, 41 RPK for å synse bort og unngå interesser i planutarbeidelse, vedtatt ved kongelig resolusjon den 01.09.1989, krever disse interesserne åretatt i reguleringstidsaken.

Skolekapasitet

Barn fra reguleringstidenes vil følges til Bjølsen skole (1-10) på både barn- og ungdomsmiljøet. Skolen har per 1. dag kapasitet for økt elevall.

Andre aktuelle skoler er Lillestrøm skole (1-7) for barnemiljøet og Stovner (1-10) og Sinsen (1-10) skoler fra både barn- og ungdomsmiljøet. Lillestrøm skole har begrenset kapasitet for økt elevall. Andre Sogns og Sinsens har også noe kapasitet for økt elevall.

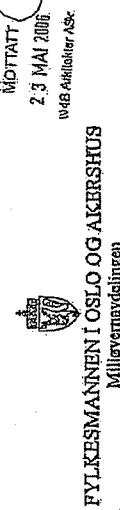
Det vises til kalligrafi Ytrelede reguleringssiplene i området. Inkludert den vanlige reguleringen i Treserveyg 1 og Lillestrøm 4, virket inntil vinteret en 5200 nye boliger i området, denvn en 3750 nye familieboliger. Dette fallenes representanter tre ønsket utbyggingen rundt Bjølsen, Lillestrøm, Sogns og Sinsens skoler.

Bordelag konklusjon

De ovennevnte skolene eller andre skoler som ikke har kapasitet til å ta imot elevener fra de varselde og planlagte utbyggingsområdene samlet seg.

Undervisningsbygg, Oslo KF har forbodd om at vurderingen ikke er foreløpig, og at endelige sammendraget blir lagt frem i rapportatsalen til reguleringsutvalget.

Innredningsministerens Dømme NF Innredningsministerens Dømme NF Opprettet ved: 2006-05-16 Opprettet ved: 2006-05-16	Baudirektor Vitrefaksen Meldt 14.05.	Hedmarksskole Freddy Selmer svk 2 tittel fast	Tlf: 31 10 07 Faks: 23 10 07 tittel: Hedmarksskole tittel: Hedmarksskole
--	--	---	---

AB Aktiekofor As
Frederiksbergveien 11
0177 Oslo

Bemerk
Dens dager
01.05.2006

Varer
Jordgrødt M-f Ø

Salgssted
Vigraid Ness

Dato
18.05.2006

SVAR • VARSEL OM IGANGSATT REGULERINGSPLAN • TRESKOWSGT 1 OG
LILLOGT 4 I OSLO KOMMUNE

Vær til dette brev er 03.05.06, vedtakende overvintre planstilling.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har ikke medvirket til anken i denne fæsen.

Med vennlig hilsen

Kjetil Næs
Rikshelse
entreprenør
entreprenør

Kjetil Næs
Vigraid Ness
møgiver

Kap: Plan- og bygningssetaten, (ref. 200515092-22), pb. 364 Sentrum, 0102 OSLO

Postadresse Postboks 111 Dpt 0010 OSLO	Gjeldsbeløp: Takstidslinje til 13 tempo synkron	Tel/fax: 23931300 Takstid: 20.05.06 Ingeniør: Landsbygden Miljøvernministerie/Geofysk	Skjebneplan Vogn/Nest Drifts inform 22.05.06 E-post: oslo@miljovest.no Opplysningsnr 103747519
--	---	---	---

Vedlikehold 3

Sjekkliste/kartlegging av objekter i SUV-prosjektet

Adresse:	Gnr/bnr	Eier	Regulering	Gul liste
Iduns gt 4	208 318	Selsorent	S-2208	JA

Nedfall fra bygning:

Mur- og pussbiter fra fasader balkonger takstein

.....
.....
.....

Balkonger:

Løse betongbiter blottlagt/rustangrepet armering

.....
.....
.....

Mur- og pusskader

.....
.....
.....

Framstikkende bygningsdeler:

Gesimser fasadeband sålebenker

.....
.....

Skade på takrenner

.....
.....

Beslag topp gavl:.....
.....

Vurdering:

Behov for sikring ..... (X) ikke dinkte i gangareal

Behov for utbedring ..... (X)

Behov for vedlikehold:.....

Dato: 13/11-07 Signatur: BRV

Rambøll Norge AS

C-rap-001
Idun Boligprosjekt---

Scandinavian Development AS

Støyutredning Idun
Boligprosjekt

(Rev. 0)

2008-04-03

RAMBØLL

Støyutredning Idun Boligprosjekt

C-rap-001 Idun Boligprosjekt

Oppdragsnr.: 1080132

Oppdragsgiver: Scandinavian Development AS
Oppdragsgivers repr.: Karl Linderud

Oppdragsleder Rambøll: Lars Boberg Hov
Medarbeidere: Åsmund Flægstad, Lars Erik A. Solbraa

Rev. 0
Dato 2008-04-03
Utarb. LES
Kontroll AAF
Godkjent LES

Antall sider: 10
Rapport 8
Vedlegg 2

Rambøll Norge AS
Engebrets vei 5
Pb 427 Skøyen
N-0213 OSLO
www.ramboll.no

164

Innhold

1.	Innledning	4
2.	Lydkrav	5
3.	Beregningsgrunnlag	6
4.	Resultater	7
5.	Konklusjon	8

Figurer

Figur 1 Terrengmodell med bygninger og veier	4
Figur 2 Støysonekart, trafikk i 2018, beregningshøyde 4 meter, soneinndeling ihht T-1442	7

Tabeller

Tabell 1 Lydklasser for boliger. Høyeste grenseverdier på uteareal for A-veid dag-kveld-natt lydnivå, L_{den}	5
Tabell 2 Kriterier for soneinndeling. Alle tall i dB, frittfeltsverdier.....	5
Tabell 3 Nøkkeltall for støyberegninger	6

Vedlegg

- Vedlegg 1: Støysonekart – Trafikk 2018, beregningshøyde 4 meter, soneinndeling ihht T-1442 (stør versjon av figur 2)
Vedlegg 2: Situasjonsplan Idun Boligprosjekt med navngivning av bygg A – G.

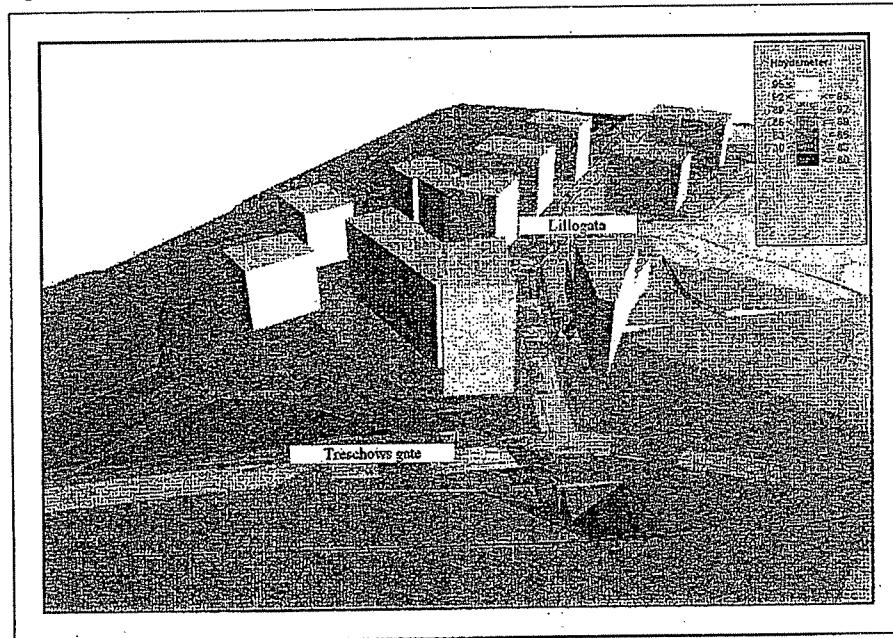
3 (9)

1. Innledning

Rambøll Norge AS har på vegne av Scandinavian Development AS kartlagt området ved tidligere Idun gjærfabrikk ved Lillosgata og Treschows gate i Oslo med hensyn på støy fra veitrafikk. Det er planlagt oppføring av 212 leiligheter på tomta for Idun Gjærfabrikk. Samlet er det planlagt oppført rundt 600 leiligheter i Lillosgata. Det er planlagt barnehage med uteområde på sørssiden av bygg G. Se figur 2 og vedlegg 2 for lokalisering av bygg G.

Denne utredningen inneholder støysonekart med ny bebyggelse som illustrerer trafikksituasjonen og lydutbredelse i terrenget. Figur 1 viser en terrenghversikt over området med ny bebyggelse og noe av den eksisterende bebyggelse, samt viktige veier med hensyn på støy.

Figur 1 Terrenghversikt med bygninger og veier

2. Lydkrav

I "Teknisk forskrift etter Plan- og bygningsloven" (utg. 2007) er det gitt funksjonskrav med hensyn på lyd og lydforhold i bygninger. I veilederingen til forskriften er det angitt at klasse C i norsk standard NS 8175 "Lydforhold i bygninger - Lydklassifisering av ulike bygningstyper" (2. utgave 2005) anses tilstrekkelig for å tilfredsstille forskriften. Tabell 1 er et utdrag fra NS 8175 som angir krav til lydnivå på uteareal som følge av utendørs lydkilder foruten tekniske installasjoner. Lydkravet viser videre til grenseverdi i T-1442 som er beskrevet nedenfor.

Tabell 1 Lydklasser for boliger og barnehager. Høyeste grenseverdier på uteareal for A-veid dag-kveld-natt lydnivå, L_{den}

Type brukerområde	Målestørrelse	Klasse C
Boliger: Lydnivå på uteareal og utenfor vinduer, fra andre utendørs lydkilder	L_{den} (dB) for støysone	Nedre grenseverdi for gul sone
Barnehage: Lydnivå på uteareal fra utendørs støykilder	L_d eller L_{de} (dB) for støysone	Nedre grenseverdi for gul sone

L_{den} er det ekvivalente støynivået for dag-kveld-natt (day-evening-night) med 5 dB og 10 dB ekstra tillegg for henholdsvis kveld og natt.

T-1442 er koordinert med støyreglene som er gitt etter forurensningsloven og teknisk forskrift til plan- og bygningsloven. Denne anbefaler at det beregnes to støysoner rundt viktige støykilder, en rød og en gul sone:

- Rød sone: Angir et område som ikke er egnet til støyfølsomme bruksformål, og etablering av ny støyfølsom bebyggelse skal unngås. Boliger og barnehager regnes som støyfølsom bebyggelse.
- Gul sone: Vurderingssone hvor støyfølsom bebyggelse kan oppføres dersom avbøtende tiltak gir tilfredsstillende støyforhold.

Nedre grenseverdi for hver sone er gitt i Tabell 2.

Tabell 2 Kriterier for soneinndeling. Alle tall i dB, frittfeltsverdier.

Støykilde	Støyzone		
	Gul sone		
	Utendørs støynivå	Utendørs støynivå i nattperioden kl. 23 - 07	
Vei	55 L_{den}	70 L_{SAF}	

L_{SAF} er et statistisk maksimalnivå som overskrides av 5 % av støyhendelsene.

3. Beregningsgrunnlag

Ved støyberegninger oppgis det nøkkeltall som beskriver trafikksituasjonen for aktuelle veier. Disse er ÅDT (årsdøgntrafikk), andel tungtrafikk og hastighet på veistrekningen. For beregning av området er det tatt hensyn til to veistrekninger. Disse er gitt i tabellen nedenfor.

Trafikktall for Treschows gate er hentet fra Statens vegvesen sin Nasjonal vegdatabank fra 2004. Basert på det er trafikktallet beregnet til å være 18700 i 2008 og 21000 i 2018. Andelen tunge kjøretøy er oppgitt til 7%.

For Lillogata er det ingen tilgjengelige trafikktall ifølge Oslo Kommune, Helse og velferdsetaten. Idun boligprosjekt består av 212 leiligheter. I tillegg er det i Lillogata boligprosjektene Elvesiden med 100 leiligheter og Elvebredden med 287 leiligheter, totalt 599 leiligheter. Alle prosjektene er planlagt med en parkeringsdekning på 0,7 parkeringsplass per leilighet. Erfaringen viser at denne typen boliger sentralt i by genererer 4 turer med bil per leilighet per døgn. Dette gir et ÅDT når boligprosjektene er ferdige på 2400. Dette er beregnet til å være 2715 i 2018. Også her er det benyttet en andel tunge kjøretøy på 7%.

Prosentvis fordeling av veitrafikk for dag/kveld/natt er gjort etter veitype bygated ihht nordisk beregningsmetode for støy. Alle resultater fra støyberegninger i denne rapporten er gjennomført med trafikktall for 2018. Trafikkdata for veiene er oppsummert i Tabell 3.

Tabell 3 Nøkkeltall for støyberegninger

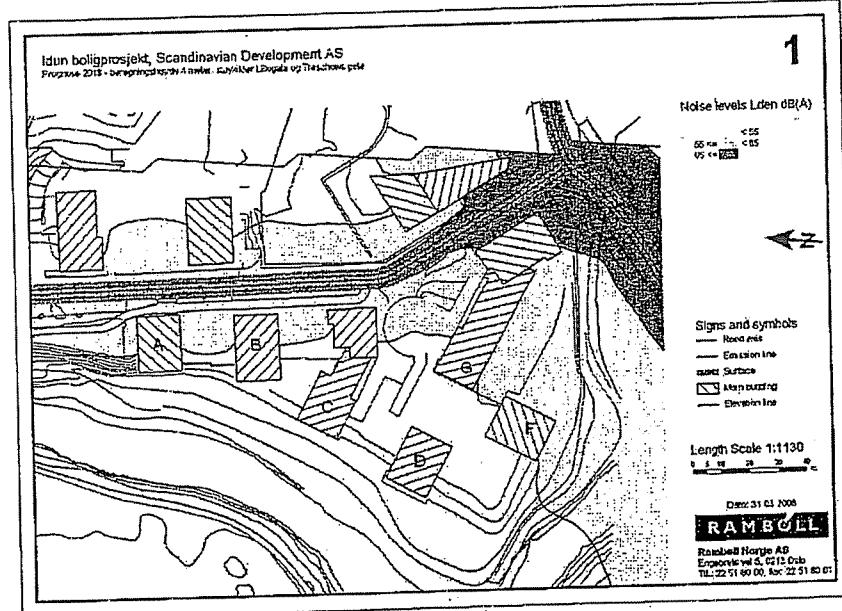
Veitrasé	ÅDT 2008	ÅDT 2018	Andel tunge kjøretøy (>3500 kg)	Fartsbegrensning
Lillogata	2400	2715	7	40 km/t
Treschows gate	18700	21000	7	40 km/t

4. Resultater

Ved støyberegninger er programmet SoundPLAN 6.4 benyttet. Beregningsgrunnlaget er basert på en digital kartmodell og tilhørende veitraséer i terrenget. Veiene er modellert med dimensjonering som i tegningsgrunnlaget og trafikkall som spesifisert over. For støysonekart er beregningshøyden satt til 4 meter. Det er benyttet 1 refleksjon i beregningene og lydnivåene er gitt i L_{den} . Nivåene er da direkte sammenlignbare med grenseverdiene i T-1442 (se grenseverdier i Tabell 2).

Figur 2 viser støysonekart for området Lillogata - Treschows gate med trafikksituasjon i 2018 og nye boligblokker inntegnet. Hvide områder har støynivå L_{den} under 55 dB. For tegning som viser byggene fra A til G, se situasjonsplan i vedlegg 2.

Figur 2 Støysonekart, trafikk i 2018, beregningshøyde 4 meter, soneinndeling ihht T-1442

Figuren viser at fasaden på bygg G som ligger mot krysset Lillogata - Treschows gate vil ligge i rød støysone. Resterende fasade på bygg G, samt fasadene på bygg A, B, C og F, som ligger vendt mot vei vil ligge i gul støysone. Fasadene på bygg D og den delen av bygg C som ligger mot elva vil ha støynivå under 55 dB og dermed være i hvit sone. Uteområdet for barnehagen planlagt på sørsiden av bygg G vil ligge i gul støysone.

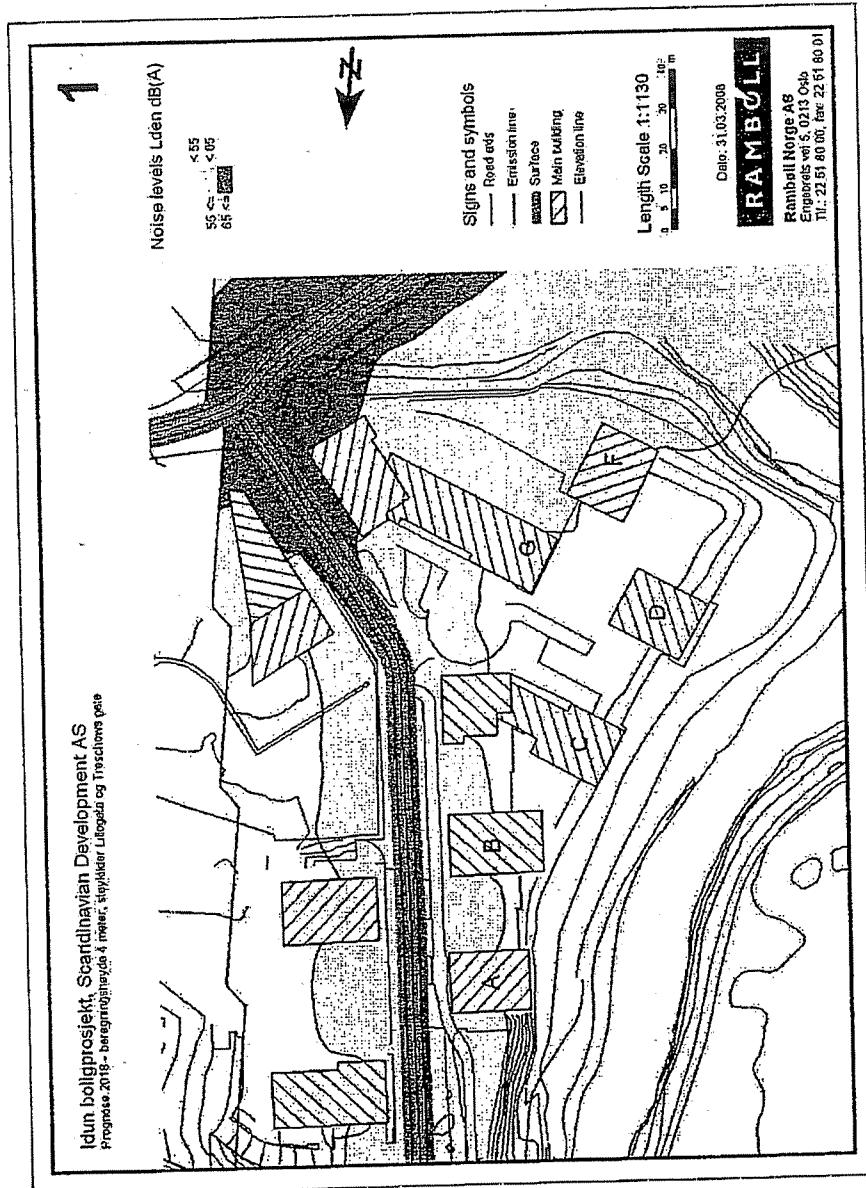
7 (9)

5. Konklusjon

Rambøll AS har gjennomført beregninger og vurderinger av støyforhold i forbindelse med utbygging av tidligere Idun gjærfabrikk. Støyvurderingen viser at fasaden ut mot krysset Lillosgata – Treschows gate vil ligge i rød støysone (støynivå over 65 dB). Boligfasadene på bygg A, B, C, F og resten av bygg G som ligger vendt mot vei vil ligge i gul støysone (støynivå over 55 dB). Disse forholdene må det tas hensyn til ved prosjektering av byggene slik at innendørs grenseverdier for støy blir ivaretatt. Dette gjelder i særlig grad fasadekonstruksjoner, vindusløsninger og ventilasjonsluker. Samtidig må tiltak prosjekteres for å overholde grenseverdiene på eventuelle balkonger og uteområder. Det må vurderes støyskjemer i form av områdeskjerm eller lokale tiltak.

For den planlagte barnehagen i bygg G må utendørs støy vurderes nærmere. Det vil antakelig kreves støyskjerming av veikilder i nærområdet for å tilfredsstille utendørs støykrav.

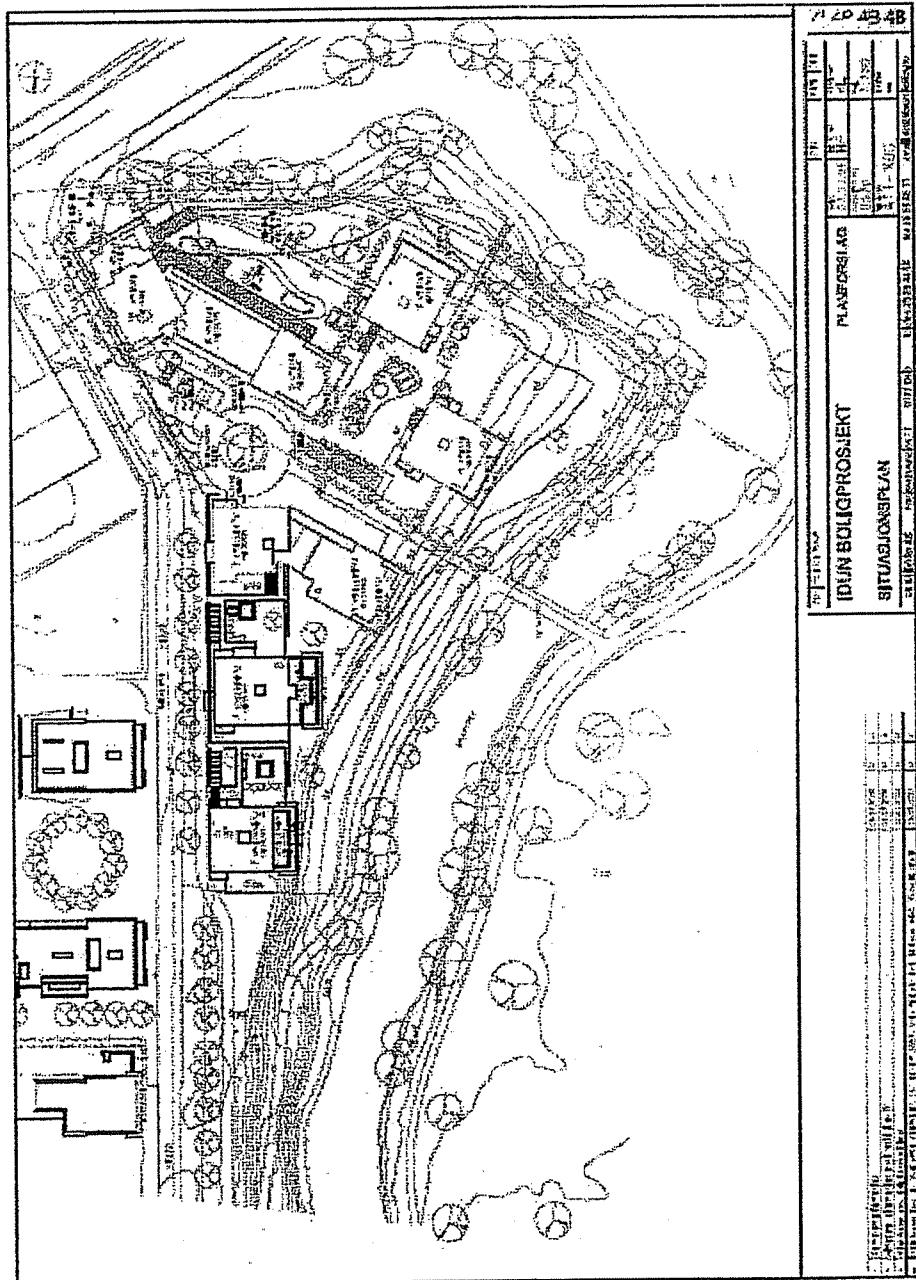
RAMBOLL

9 (9)

Støyutredning Idun Boligprosjekt - C-rap-001 Idun Boligprosjekt - Oppdragsnr.: 1080132
Arkiv ref: L:\1080132\6-LEVER\C-rap-001 Idun Boligprosjekt.doc

RAMBOLL

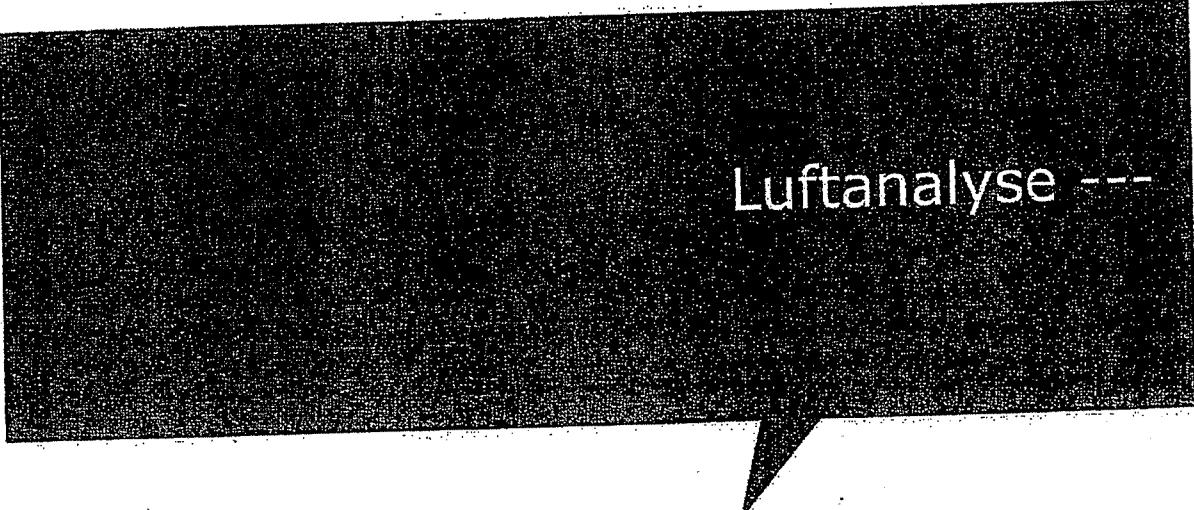

10

Støyutredning Idun Boligprosjekt - C-rap-001 Idun Boligprosjekt - Oppdragsnr.: 1080132
Arkiv ref: L:\1080132\6-LEVER\C-rap-001 Idun Boligprosjekt.doc

172

Rambøll Norge AS

Luftanalyse ---

Idun boligprosjekt

Rev. (0)

2008-04-04

RAMBOLL

luftanalyse

Oppdragsnr.: 1080132

Oppdragsgiver: 4b Arkitekter AS
Oppdragsgivers repr.: Kari Linderud

Oppdragsleder Rambøll: Lars Borberg Hov
Medarbeidere: Maria Broomé Rustad

Rev. 0
Dato 2008-04-04
Utarb. 2008-04-04
Kontrakt
Godkjent

Antall sider: 7
Rapport
Vedlegg

Rambøll Norge AS
Fjordgaten 15
Postboks 2333
NO-3103 TØNSBERG

Sammendrag

Beregningene viser at Idun boligprosjekt vil få noe belastning av nitrogenoksid, NO₂. Det er i hus F, punktene nærmest kryss med Lillgata og Treschows gate noe større konsentrasjon av nitrogenoksid, NO₂ enn anbefalt i SFTs luft-kvalitetskriterier, men NO₂ verdien overskridet ikke de Nasjonale målene. Både CO og PM₁₀ ligger under de anbefalte grenseverdiene.

Ut fra dette er konklusjonen at utbygging i Idun boligprosjekt ikke er problematisk i forhold til luftforurensning. Innendørs luftkvalitet kan imidlertid gjøres enda bedre ved hjelp av spesielle tiltak på ventilasjon og luftbehandling.

3 (8)

Innhold

1.	Beregning av luftforurensning.....	5
1.1	Luftforurensning - beregning	5
1.3	Vurdering og konklusjon.....	8

4 (8)

1. Beregning av luftforurensning

SFT og Folkehelsa har utarbeidet retningslinjer eller anbefalte luftkvalitetskriterier som angir de laveste nivåene hvor man ikke har helseeffekter av luftforurensing. Disse nivåene er derfor de ideelle mål og brukes av bla. SFT i vurdering av konsesjonsbetingelser for etablering av ny industri. Disse anbefalingene/retningslinjene har ingen rettslig binding.

Regjeringen har på bakgrunn av kriterieverdiene og EU-direktiver vedtatt nasjonale mål for luftkvalitet. Disse er mindre strenge enn SFT og Folkehelsas retningslinjer.

	SFTs luft-kvalitetskriterier	Nasjonale mål (prosentilverdier)
CO	større eller lik 10 mg/m ³ 8 times midlingstid	-
NO ₂	større eller lik 100 µg/m ³ 1 times midlingstid	større eller lik 150 µg/m ³ 8 x pr. år
PM ₁₀	større eller lik 35 µg/m ³ 24 times midlingstid	større eller lik 50 µg/m ³ 25 x pr. år og større eller lik 50 µg/m ³ 7 x pr. år

Forurensningsforskriften krever at kommunen mäter og overvåker luftforurensningssituasjonen. Anleggseiere, herunder elere av veger, plikter å gjennomføre tiltak for å overholde visse grenseverdier. Forskriften gjelder byområder og er rettet inn mot forbedring av uakseptable situasjoner, og er lite egnet som regelverk i en konkret utbyggingsaksjon.

1.1 Luftforurensning - beregning

Beregningene er utført ved hjelp av VLUFT/VSTØY 6.0. Beregningsprogrammet er utviklet som et oversiktsverktøy, og gir dermed ikke grunnlag for sikre konklusjoner for enkeltlokaliteter.

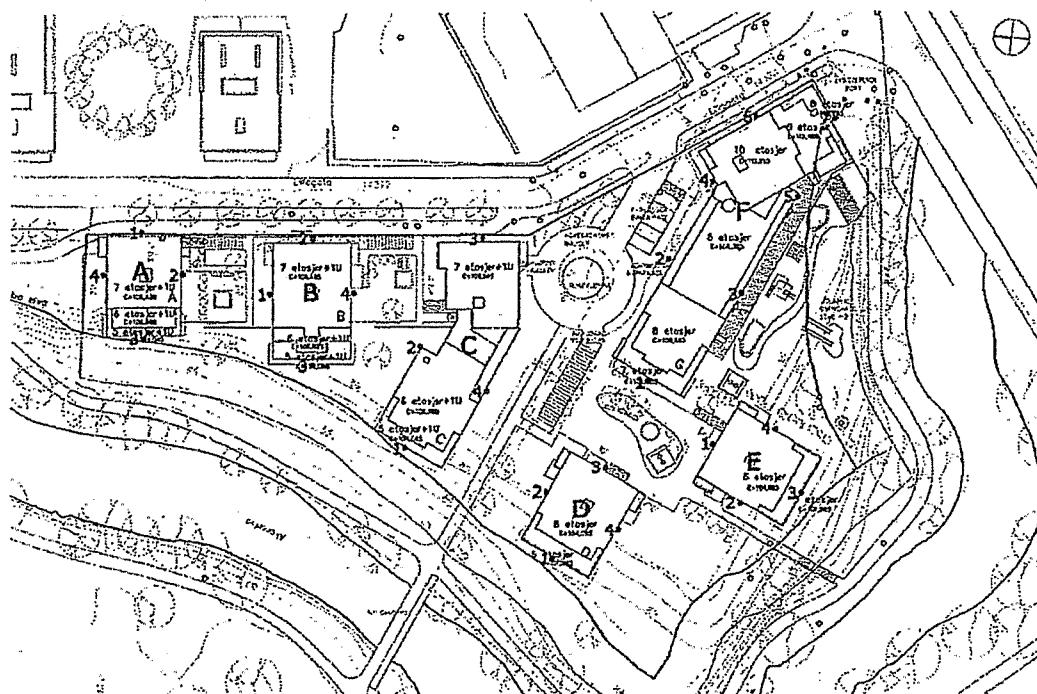
I beregningene er det ut fra erfaringstall tatt hensyn til følgende bakgrunnsverdier som utgangspunkt før utslippene fra biltrafikken beregnes:

Sone	Områdetype	NO ₂	CO	PM ₁₀	O ₃
3 (tett bebyggelse)	2 (middels tett bebyggelse)	43 µg/m ³	7 mg/m ³	50 µg/m ³	60

Det er i beregningene brukt trafikktall for 2008 og 2018.

1.2 Luftforurensning - resultater

Det er valgt å kjøre beregninger for flere punkter der avstand til vegen varierer. Disse punktene representerer hvordan de forskjellige boenhetene er plassert i forhold til vegene.

Følgende maksimale konsentrasjoner er beregnet for de forskjellige punktene med trafikkall for 2008:

Hus	Punkt	Plassering i forhold til fasade på bygget	CO (mg/m³)	NO₂ (µg/m³)	PM₁₀ (µg/m³)
A	1	øst	5	102	37
A	2	sør	5	100	37
A	3	vest	5	99	37
A	4	nord	5	100	37
B	1	nord	5	99	37
B	2	øst	5	101	37
B	3	vest	5	98	37
B	4	sør	5	99	37
C	1	nordvest	5	98	37
C	2	nordøst	5	99	37
C	3	øst	5	101	38
C	4	sydvest	5	98	37
D	1	nordvest	5	98	37
D	2	nordøst	5	98	37

6 (8)